

**Deklaracja środowiskowa
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za 2016rok
P R O J E K T**

Spis treści

1. Opis organizacji	5
2. Organy statutowe WFOŚiGW w Gdańsku	5
2.1 Rada Nadzorcza Funduszu	5
2.2 Zarząd Funduszu	6
2.3 Biuro Funduszu	6
3. Podstawowa (zasadnicza) działalność WFOŚiGW w Gdańsku w 2016 roku	10
3.1 Przychody WFOŚiGW w Gdańsku - plan i realizacja	10
3.2 Wnioski i umowy o dofinansowanie zadań	11
3.2.1 Kwalifikacja wniosków o dofinansowanie zadań	11
3.2.2 Umowy o dofinansowanie	11
3.2.3 Wydatki statutowe	12
5. Polityka środowiskowa i system zarządzania środowiskowego	15
5.1 Polityka środowiskowa	15
5.2 Zakres systemu zarządzania środowiskowego	16
5.3 System zarządzania środowiskowego	16
6. Aspekty środowiskowe	18
6.1 Pośrednie aspekty środowiskowe	18
6.2 Bezpośrednie aspekty środowiskowe	20
7. Opis celów i zadań środowiskowych	21
7.1 Cele i zadania środowiskowe odnoszące się do pośrednich aspektów	21
7.2 Cele i zadania środowiskowe odnoszące się do bezpośrednich aspektów środowiskowych	22
8. Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku	23
8.1 Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku odnoszące się do pośrednich aspektów środowiskowych	23
8.1.1 Ochrona wód i gospodarka wodna, związane z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych oraz podziemnych	24
8.1.2 Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem, związane z emisją gazów i pyłów oraz hałasu	25
8.1.3 Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi, związane z wytwarzaniem odpadów i zanieczyszczeniem powierzchni ziemi	27
8.1.4 Ochrona różnorodności biologicznej	28
8.1.5 Informacja i edukacja ekologiczna	30

8.2	Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku odnoszące się do bezpośrednich aspektów środowiskowych	31
9.	Rola WFOŚiGW w Gdańsku jako Instytucji Wdrażającej w przygotowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) na lata 2007-2013.....	34
10.	Działanie WFOŚiGW w Gdańsku w ramach systemu finansowania ochrony środowiska	35
10.1	Współpraca z Ministerstwem Środowiska	35
10.2	Współpraca z samorządem województwa, samorządami gmin i powiatów.....	35
10.3	Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami	36
10.3.1	Wspólna strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku	37
10.3.2	Współpraca przy realizacji Programów Priorytetowych NFOŚiGW.....	37
10.3.3	Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkalnictwa oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE	38
10.4	Tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej	39
10.5	Działalność informacyjna	40
•	Mające zastosowanie wymagania prawne dotyczące środowiska	41
10.6	Najistotniejsze wymagania prawne i inne dotyczące pośrednich aspektów środowiskowych.....	41
10.7	Najistotniejsze wymagania prawne dotyczące bezpośrednich aspektów środowiskowych	42
•	Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego.....	43
•	Oświadczenie Weryfikatora Środowiskowego.....	43

Szanowni Państwo,

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku działając zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska od ponad 20 lat wspiera finansowo przedsięwzięcia w ochronie środowiska i gospodarce wodnej w województwie pomorskim.

Misją Funduszu jest działanie na rzecz trwałego, zrównoważonego rozwoju województwa pomorskiego strefy przybrzeżnej Bałtyku.

Stosowane mechanizmy zwrotne w postaci preferencyjnie oprocentowanych pożyczek oraz dopłat do oprocentowania kredytów komercyjnych pozwoliły na znaczące zwiększenie udzielanej przez Fundusz pomocy przy tym samym poziomie posiadanych środków (efekt dźwigni finansowej), a także wpłynęły na poprawę jakości wdrażanych projektów dzięki zaangażowaniu środków własnych inwestorów. Priorytetowo traktowane były projekty współfinansowane z udziałem środków Unii Europejskiej.

W celu podnoszenia standardów realizacji naszych zadań wdrożyliśmy unijny system ekozarządzania i audytu EMAS.

Jednym z elementów systemu EMAS jest dokument o nazwie Deklaracja środowiskowa.

Celem Deklaracji środowiskowej jest poinformowanie wszystkich zainteresowanych o wyznaczonych przez nas celach i zadaniach z zakresu ochrony środowiska oraz o środkach przy pomocy których chcemy te cele zrealizować zgodnie z przyjętą Polityką Środowiskową.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z Deklaracją środowiskową Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w Gdańsku za 2016r.

Danuta Grodzicka – Kozak

*Prezes Zarządu
Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Gdańsku*

1. Opis organizacji

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku posiada osobowość prawną i jest, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, samorządową osobą prawną. Podstawowym zadaniem Funduszu jest przeznaczanie będących w jego dyspozycji środków na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa oraz zapewnienia pełnego wykorzystania niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z Unii Europejskiej przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Fundusz udziela dofinansowania w formie pożyczek, dotacji, w tym dopłat do oprocentowania kredytów bankowych oraz przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, na zadania wskazane w art. 400a, ust.1, pkt 1-9a i 11-42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Celem działania Funduszu jest również tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz podmiotami mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawne i finansowe podstawy działalności Funduszu wyznaczają:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 519) zwana dalej ustawą POŚ,
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 469 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 1870 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 226, poz. 1479),
- Statut WFOŚ w Gdańsku nadany uchwałą nr 1204/XLIX/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2010r. wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 181/IX/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 czerwca 2011r.

W naszej Deklaracji środowiskowej nie odnosimy się do sektorowych dokumentów referencyjnych ponieważ na dzień sporządzenia niniejszej deklaracji środowiskowej nie został opublikowany przez Komisję Europejską sektorowy dokument referencyjny dotyczący naszej działalności.

2. Organy statutowe WFOŚiGW w Gdańsku

2.1 Rada Nadzorcza Funduszu

W 2016 roku Rada Nadzorcza Funduszu działała w poniższym siedmioosobowym składzie:

1	Kinga Wojtczak	Przewodnicząca RN – do 25.07.2016r.
	Agata Jojczyk	Przewodnicząca RN – od 25.07.2016r.
2	Jan Klapkowski	Wiceprzewodniczący RN, przedstawiciel samorządu gospodarczego
3	Piotr Stepnowski	Sekretarz RN, przedstawiciel organizacji ekologicznych
4	Marzena Sobczak	Dyrektor Departamentu Środowiska i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
5	Hanna Dzikowska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku – do 16.02.2016r.
	Danuta Makowska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku – od 29 lutego 2016r.

6	Zenon Ody	Wiceprzewodniczący Komisji Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Pomorskiego
7	Katarzyna Woźniak	Przewodnicząca Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

Rada Nadzorcza w 2016 roku podjęła 78 uchwał dotyczących m.in. udzielenia dofinansowania ze środków Funduszu, częściowego umorzenia udzielonych pożyczek, zatwierdzenia dokumentów oraz planów i sprawozdań. Podjęte uchwały, zgodnie z ustawą POŚ, przedłożono Wojewodzie Pomorskiemu pełniącemu funkcję organu nadzoru nad działalnością Funduszu.

2.2 Zarząd Funduszu

W 2016 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

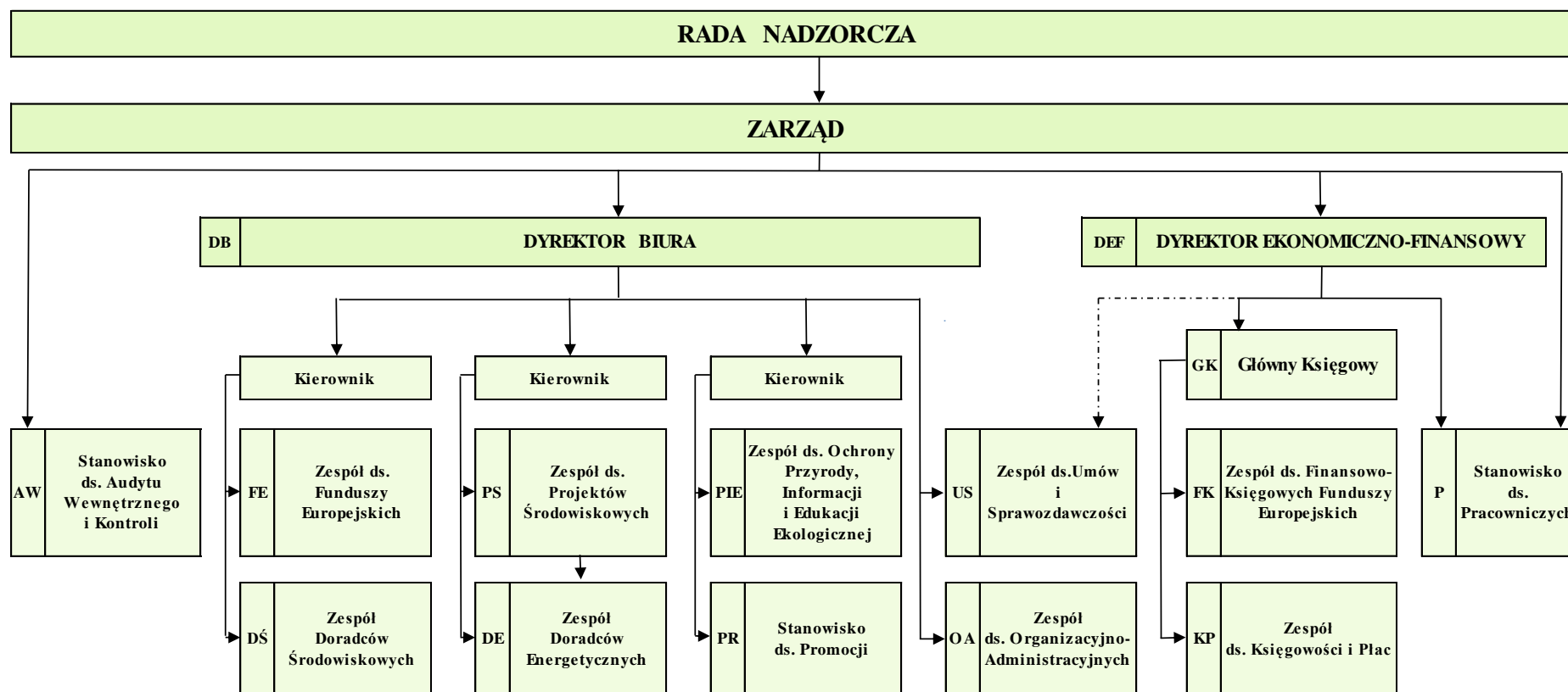
Danuta Grodzicka-Kozak	Prezes Zarządu
Maciej Kazienko	Zastępca Prezesa Zarządu

W zakresie wypełniania zadań bieżących prace Zarządu obejmowały w szczególności podejmowanie uchwał o udzieleniu dofinansowania lub częściowym umorzeniu pożyczek w odniesieniu do kwot niższych niż zastrzeżone do kompetencji Rady Nadzorczej, zawieranie umów z beneficjentami środków Funduszu i kontrolę ich realizacji, współpracę z Ministerstwem Środowiska, Samorządem Województwa Pomorskiego oraz funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

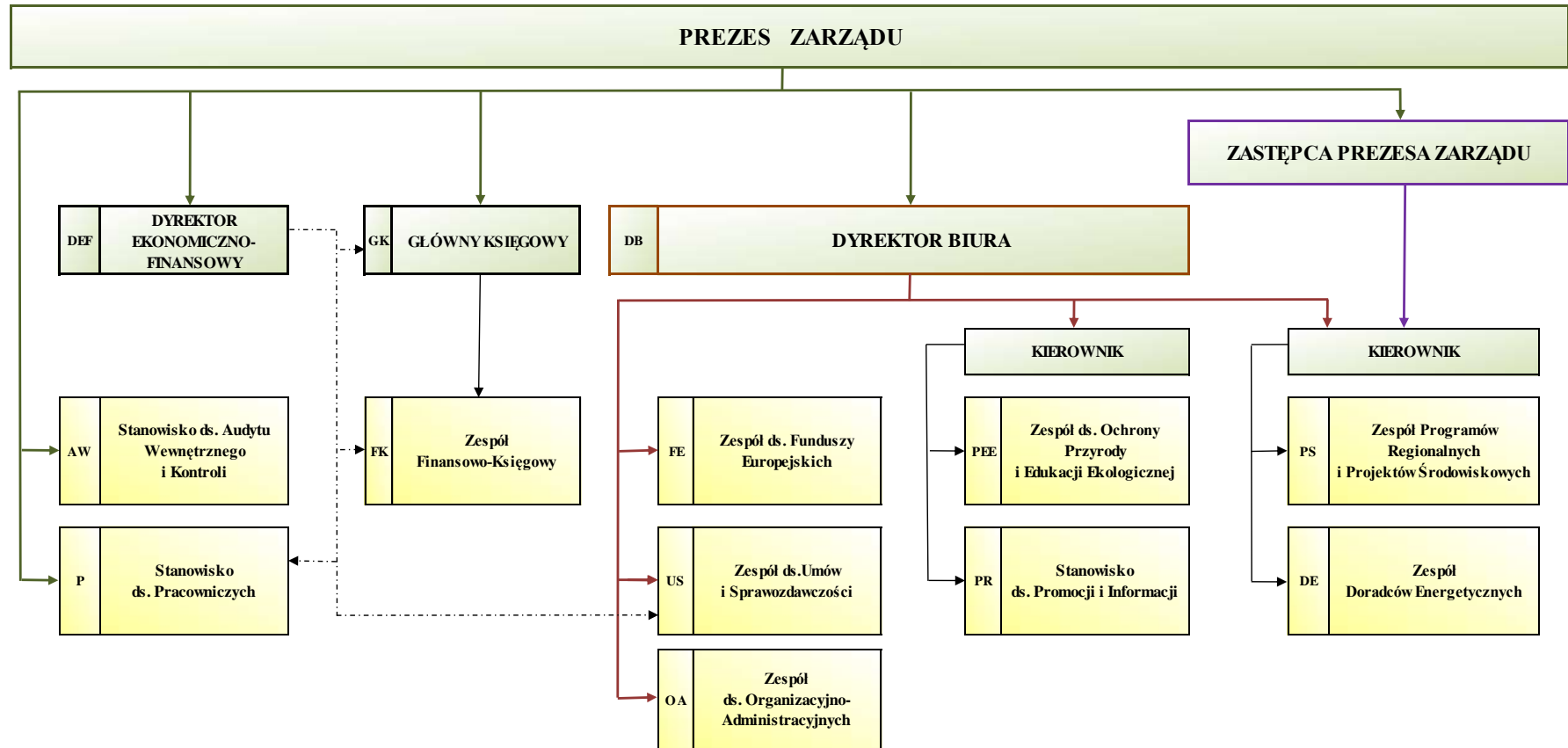
2.3 Biuro Funduszu

Obsługę prac Rady Nadzorczej oraz Zarządu Funduszu zapewniało Biuro Funduszu. Organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania Funduszu w 2016 roku określał Regulamin Organizacyjny Biura, którego załącznik stanowił schemat organizacyjny Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (aktualizowany w sierpniu 2016r.) prezentujący w sposób graficzny strukturę organizacyjną Funduszu, w szczególności zależności pomiędzy poszczególnymi komórkami, przedstawiony na rysunku nr 1.

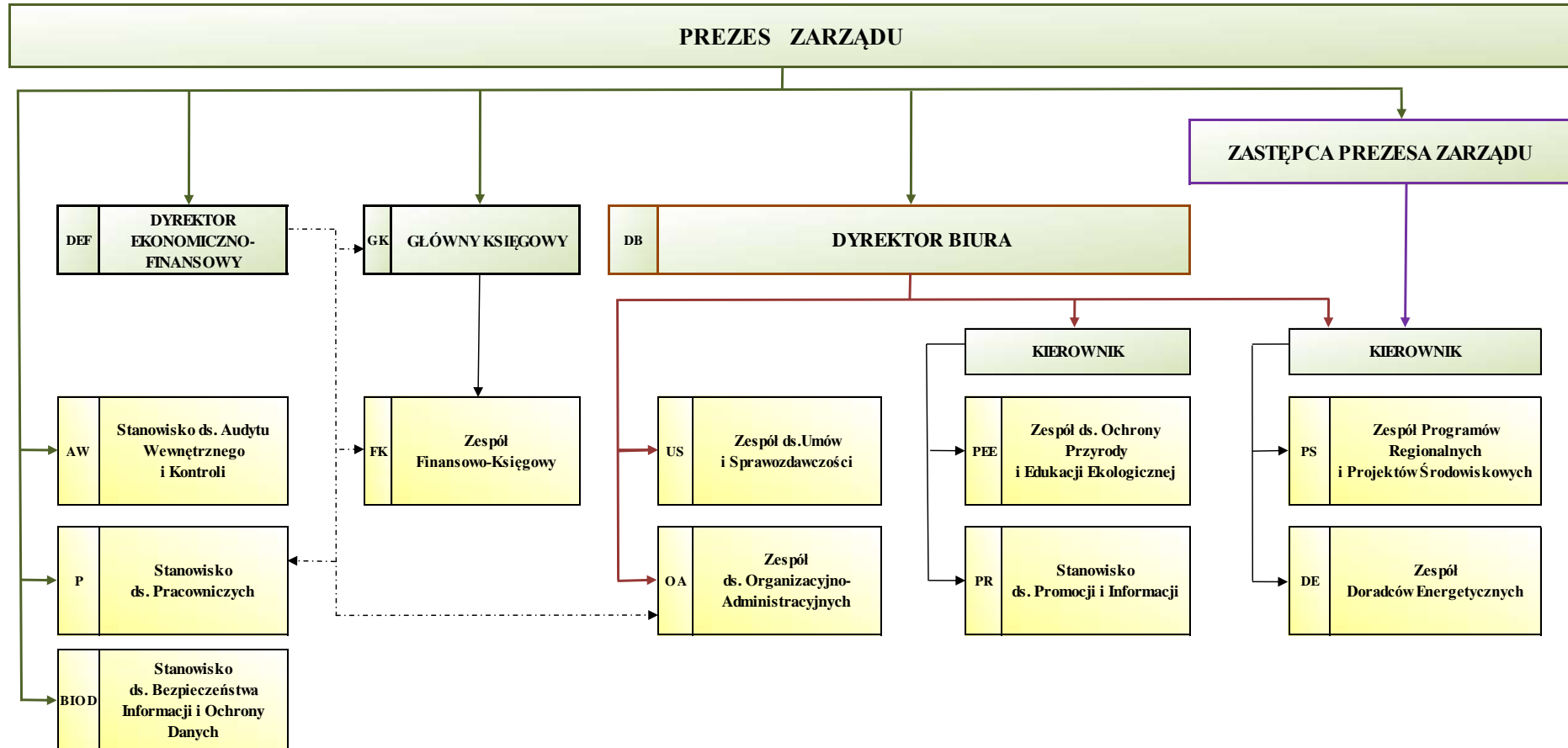
SCHEMAT ORGANIZACYJNY
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W GDAŃSKU
 (maj 2015)

SCHEMAT ORGANIZACYJNY
BIURA WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W GDAŃSKU
(sierpień 2016)

SCHEMAT ORGANIZACYJNY
BIURA WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W GDAŃSKU
(grudzień 2016)

Do dnia 31 marca 2016r. siedziba WFOŚiGW w Gdańsku zlokalizowana była w Gdańsku przy ul Straganiarskiej 24-27, z dniem 1 kwietnia 2016r. siedzibą jednostki stał się budynek przy ul. Rybaki Górne 8, 80-861 Gdańsk.

Budynek nowej siedziby Funduszu o powierzchni całkowitej 1 877,00 m², użytkowej łącznej 1 392,56 m² wybudowany został na działkach 325/2 i 325/3, obręb 090 Gdańsk o łącznej powierzchni 1 654,00 m², stanowiących własność Skarbu Państwa (użytkowanie wieczyste WFOŚ do 05.12.2030 roku).

W budynku funkcjonują wszystkie komórki organizacyjne. Zgodnie z prawem lokalnym odpady w Funduszu dzielone są na mokre i suche oraz od 1 lipca 2016r. wyodrębnia się opakowania ze szkła. Dodatkowo w Funduszu prowadzona jest selektywna zbiórka makulatury i plastiku.

Budynek przy ul. Straganiarskiej 24-27 został wdzierżawiony. Zgodnie z umową dzierżawy dzierżawca zobowiązuje się zawrzeć stosowne umowy i ponosić opłaty za energię elektryczną, wodę i odprowadzanie ścieków, energię cieplną oraz usługi telekomunikacyjne bezpośrednio na rzecz dostawców mediów. Fundusz upoważnił Dzierżawcę do zawarcia umów z dotychczasowymi dostawcami mediów lub nowych umów z zachowaniem terminów wypowiedzenia umów dotychczasowych. Dodatkowo w przedmiotowej umowie Fundusz zobowiązał Dzierżawcę do zapoznania z Polityką Środowiskową, zamieszczoną na stronie www.wfos.gdansk.pl oraz do zagospodarowania odpadów powstałych w wyniku dzierżawy nieruchomości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa lokalnego (uchwały Rady Miasta Gdańska dotyczące Gospodarki odpadami na terenie miasta Gdańska).

Adres strony internetowej <http://www.wfos.gdansk.pl/>, e-mail: fundusz@wfos.gdansk.pl, tel./fax. 58 743 18 00

3. Podstawowa (zasadnicza) działalność WFOŚiGW w Gdańsku w 2016 roku

3.1 Przychody WFOŚiGW w Gdańsku - plan i realizacja

Wpływy Funduszu obok przychodów obejmują wpływy ze zwrotu rat pożyczek oraz środki udostępnione przez NFOŚiGW w ramach realizacji wspólnych programów. Łączne wpływy finansowe Funduszu w 2016 roku osiągnęły kwotę 111 770 tys. zł.

Strukturę przychodów Funduszu w 2016 roku przedstawiono w tabeli nr 1 (stan na 23.01.2017r)

tabela nr 1

Lp.	Rodzaj przychodu /wpływu	Plan 2016		Wykonanie 2016		5:3
		(tys. zł)	%	(tys. zł)	%	%
1	2	3	4	5	6	7
1	opłaty za korzystania ze środowiska i administracyjne kary pieniężne	29 300	26,1	29 653	26,5	101,2
2	nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystania ze środowiska	6 800	6,1	8 488	7,6	124,8
3	dotacje - pomoc techniczna	980	0,9	787	0,7	80,3
4	pozostałe przychody (odsetki od pożyczek, odsetki od lokat, odsetki a'vista, pozostałe przychody)	8 200	7,3	9 169	8,2	111,8
5	zwroty rat pożyczek	56 000	49,8	56 210	50,3	100,4
6	zaciągnięte pożyczki, udostępnione środki, inne	11 100	9,9	7 463	6,7	67,2
	Razem	112 380	100,0	111 770	100,0	99,5

3.2 Wnioski i umowy o dofinansowanie zadań

3.2.1 Kwalifikacja wniosków o dofinansowanie zadań

Wybór zadań do realizacji dokonywany był po przeprowadzeniu oceny specjalistów Funduszu zgodnie z kryteriami wyboru przedsięwzięć oraz listą zadań priorytetowych uchwalaną corocznie przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Gdańsku. W przypadku zadań zgłaszanych do konkursów wyboru dokonywano zgodnie z odpowiednimi regulaminami konkursowymi.

W 2016 roku rozpatrzone zostały 493 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 302.134,0 tys. zł, w tym 329 wniosków w ramach konkursów tematycznych na kwotę 188.733,4 tys. zł.

Zgodnie z obowiązującymi „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Gdańsku” złożone wnioski były rozpatrywane w miarę posiadanych środków finansowych, nie rzadziej niż raz na kwartał. Wnioski konkursowe rozpatrzono w terminach wskazanych w ramach poszczególnych konkursów.

3.2.2 Umowy o dofinansowanie

Na podstawie zakwalifikowanych wniosków Fundusz zawarł w 2016 roku łącznie 341 umów, w tym:

- 55 umów o pożyczkę (w tym 1 umowa o pożyczkę płatniczą),
- 8 umów o dofinansowanie, (w tym 1 aneks) to jest łącznie o pożyczkę i dotację,
- 274 umowy o dotację,
- 3 umowy o przekazanie do budżetu państwa środków na dofinansowanie zadań realizowanych przez państwową jednostkę budżetową,
- 1 umowa o dopłatę do odsetek od kredytu bankowego.

Zgodnie z art. 400h ust.1 pkt 3b ustawy POŚ Rada Nadzorczą Funduszu na wniosek Zarządu Funduszu podejmowała uchwały o przyznaniu dofinansowania powyżej 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim, tj. powyżej 220 tys. zł. Natomiast o przyznaniu dofinansowania poniżej wysokości ww. kwoty decydował w formie uchwały Zarząd Funduszu. Wszystkie umowy zawarte przez Fundusz w 2016r., w podziale na kierunki i formy dofinansowania, przedstawiono w tabeli nr 2.

tabela nr 2

Forma dofinansowania	Zawarte umowy razem		w tym zawarte na podstawie uchwał:			
			Rady Nadzorczej		Zarządu	
	szt.	kwota (tys. zł)	szt.	kwota (tys. zł)	szt.	kwota (tys. zł)
dotacja	274	34 762,32	14	24 440,55	260	10 321,77
pożyczka	55	53 133,77	25	49 723,72	30	3 410,05
dofinansowanie (kwoty ujęto w wierszach "dotacja" i "pożyczka")	8		6		2	
dopłata do odsetek	1	32,00			1	32
przekazanie środków do budżetu państwa	3	2 553,30	2	2 500,00	1	53,3

Razem	341	90 481,38	47	76 664,27	294	13 817,12
--------------	------------	------------------	-----------	------------------	------------	------------------

Wszystkie umowy zawarte przez Fundusz w 2016 roku, w podziale na kierunki i formy dofinansowania, przedstawiono w tabeli nr 3.

tabela nr 3

Dziedzina	Umowy i aneksy zawarte w 2016 roku								
	liczba (szt.)					kwota (tys. zł)			
	razem	w tym:				razem	w tym:		
dotacja		pożyczka	pożyczka +dotacja	dopl.	dotacja		pożyczka	dopl.	
Ochrona wód	22	5	17			12 239,68	649,04	11 590,64	
Ochrona powietrza	74	42	27	5		48 196,59	19 066,27	29 130,32	
Gospodarka odpadami	105	98	6		1	13 199,07	2 787,13	10 379,94	32,00
Ochrona przyrody	23	21	1	1		4 885,85	4 567,85	318,00	
Edukacja ekologiczna	98	98				7 844,28	7 844,28		
Przeciwdziałanie awariom	1	1				300,00	300,00		
Monitoring	6	6				1 171,05	1 171,05		
Pozostałe dziedziny	12	6	4	2		2 644,86	930,00	1 714,86	
Razem	341	277	55	8	1	90 481,38	37 315,62	53 133,76	32,00

3.2.3 Wydatki statutowe

Realizacja wydatków statutowych zamknęła się kwotą 89 873,89 tys. zł, w tym:

- 89 678,31 tys. zł – wydatki poniesione z tytułu umów podpisanych przez Fundusz,
- 26,1 tys. zł – wydatki poniesione z tytułu umów kontynuowanych przez BOŚ S.A. Oddział w Gdańsku w ramach umowy zawartej w 2013 roku o współpracy w zakresie dopłat ze środków Funduszu do odsetek od kredytów udzielanych przez BOŚ w ramach 6 linii kredytowych,
- 153,479 tys. zł – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 roku w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne (Dz. U. Nr 142, poz. 1023). Fundusz rozpatrzył 56 wniosków Gmin o zwrot dochodów,
- 16,00 tys. zł - nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, zgodnie z art. 411 ust.1 pkt 3 ustawy POŚ.

Wydatki statutowe poniesione w 2016 roku z tytułu realizacji umów wymienionych w pkt a) oraz pkt b) przedstawiono w tabeli nr 4.

tabela nr 4

Wydatki	Kwota zawartych umów (tys. zł)	Realizacja (tys. zł)		
		Środki przekazane w 2016 roku	Środki do przekazania w latach następnych	Środki niewykorzyst.
Podział wydatków wg terminu powstania zobowiązania				
umowy zawarte w 2016 roku	90 481,38	65 666,78	23 843,02	971,58
umowy zawarte w latach wcześniejszych, kontynuowane w 2016 roku	26 464,10	24 037,63	2 071,24	355,23
razem	116 945,48	89 704,41	25 914,26	1 326,81
Podział wydatków wg kierunków finansowania				
ochrona wód	21 396,33	19 928,87	1 467,46	
ochrona powietrza	58 071,32	41 024,32	16 521,55	525,45
gospodarka odpadami	13 221,89	12 309,24	250,04	662,61
ochrona przyrody	7 728,30	5 239,15	2 488,88	0,27
edukacja ekologiczna	9 792,31	5 139,00	4 553,17	100,14
przeciwdziałanie awariom	630,00	630,00		
monitoring	1 291,05	1 251,05	40,00	
pozostałe zadania	4 814,28	4 182,78	593,16	38,34
razem	116 945,48	89 704,41	25 914,26	1 326,81
Podział wydatków wg form finansowania				
pożyczki	70 031,65	59 613,58	10 418,07	
dotacje	46 756,40	30 064,73	15 364,85	1 326,81
dopłaty	157,43	26,10	131,34	
razem	116 945,48	89 704,41	25 914,26	1 326,81

Na dzień 31.12.2016r. łączne zobowiązania do wypłaty w 2017 roku i latach następnych z tytułu zawartych umów wyniosły 25 914,26 tys. zł.

Struktura wydatków wskazuje na istotny wzrost zaangażowania środków w dziedzinie czystości powietrza. Związane jest to z koniecznością poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia zużycia energii oraz wykorzystania potencjału i rozwoju odnawialnych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej budynków.

Analiza poniesionych wydatków wskazuje także na wysokie zaangażowanie Funduszu w finansowanie zadań z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej. Wynika to przede wszystkim z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który dla województwa pomorskiego przewidywał konieczność objęcia zbiorczymi systemami kanalizacji sanitarnej docelowo (do końca 2015 roku) około 1.871,0 tys. mieszkańców oraz rozbudowę i modernizację istniejących oczyszczalni w 29 z 89 aglomeracji funkcjonujących na terenie województwa pomorskiego.

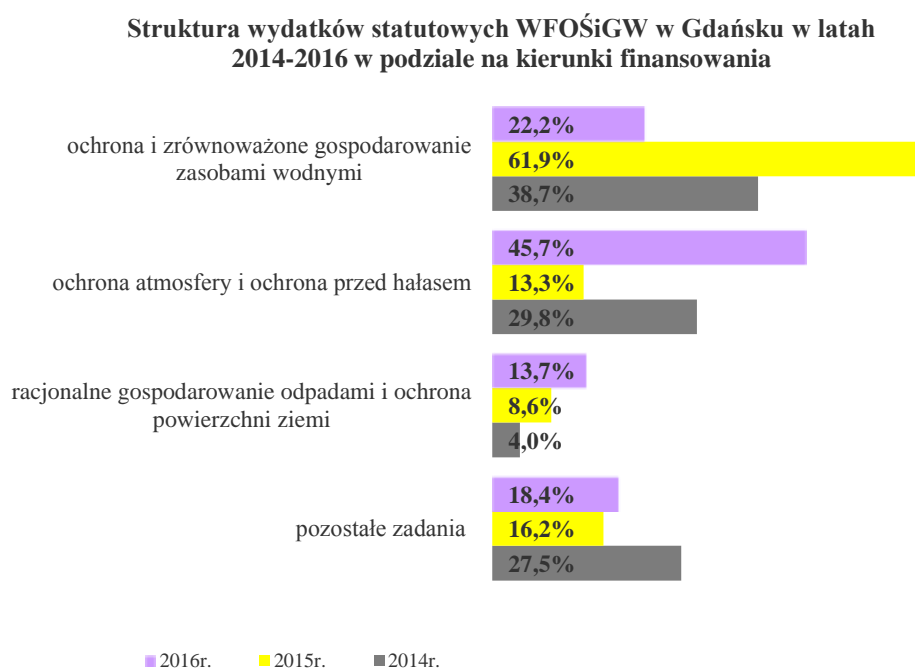
Uporządkowanie i rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie pomorskim, w tym uzupełnienie istniejącego systemu w niezbędne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych oraz rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów w celu przekazania ich do odzysku i recyklingu, wpisują się w realizację Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

W zakresie pozostałych zadań dofinansowanie w 2016 roku objęło przede wszystkim edukację ekologiczną i ochronę przyrody oraz monitoring środowiska.

W 2016 roku dokonano umorzeń w spłacie przyznanych pożyczek w stosunku do 28 umów na łączną kwotę 6.784,4 tys. zł.

Strukturę wydatków statutowych poniesionych przez WFOŚiGW w Gdańsku w latach 2014-2016 w podziale na kierunki finansowania przedstawia wykres nr 1.

wykres nr 1

5. Polityka środowiskowa i system zarządzania środowiskowego

5.1 Polityka środowiskowa

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku działa na rzecz poprawy stanu środowiska i zrównoważonego gospodarowania jego zasobami w województwie pomorskim przez stabilne i efektywne wspieranie przedsięwzięć oraz inicjatyw służących środowisku.

Fundusz kreuje swoją politykę środowiskową w oparciu o Strategię Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku oraz inne krajowe i regionalne dokumenty programowe. Polityka środowiskowa znajduje swoje odzwierciedlenie w przygotowywanych corocznie planach działalności i listach zadań priorytetowych.

Naszym celem jest wspieranie realizacji przedsięwzięć proekologicznych służących wdrażaniu regionalnej polityki środowiskowej, przyczyniających się do osiągania coraz wyższych standardów jakości środowiska i systematycznego podnoszenia świadomości środowiskowej mieszkańców województwa pomorskiego.

Jako instytucja dążymy do ciągłej minimalizacji naszego wpływu na środowisko poprzez dbałość o oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami w zakresie zużycia wody, energii elektrycznej i ciepłej. Staramy się ograniczać ilość wytwarzanych odpadów, a wytworzone poddajemy segregacji.

Fundusz w swojej działalności dąży do utrzymania zgodności z wymaganiami prawnymi, a poprzez dofinansowanie działań na rzecz ochrony środowiska pośrednio przyczynia się do podniesienia poziomu zgodności z tymi wymaganiami w województwie pomorskim. Preferujemy działania zapobiegające powstawaniu zanieczyszczeń. W tym celu w Funduszu wdrożyliśmy i utrzymujemy system zarządzania oparty na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). System ten podlega stałemu doskonaleniu mającemu na względzie poprawę skuteczności działań Funduszu na rzecz środowiska województwa pomorskiego.

Prowadzimy otwarty dialog i współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Tworząc warunki do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej współczesniczymy jako partner w wielu inicjatywach podejmowanych na rzecz środowiska na terenie województwa.

Gdańsk, 09.11.2015r.

Danuta Grodzicka – Kozak

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Gdańsku

5.2 Zakres systemu zarządzania środowiskowego

System zarządzania środowiskowego obejmuje wszystkie działania prowadzone przez WFOŚiGW w Gdańsku na obszarze woj. pomorskiego (związane z realizacją ustawowych zadań Funduszu wskazanych w art. 400a, ust.1, pkt 1-9a i 11- 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska) poprzez finansowanie zadań w ochronie środowiska i gospodarcę wodnej oraz tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej. System obejmuje wszystkie komórki organizacyjne Funduszu i jego lokalizację przy ul. Rybaki Górne 8 w Gdańsku. Z uwagi na zmianę lokalizacji siedziby Funduszu z dniem 01.04.2016r oraz zgodnie z ustaleniami auditu weryfikującego istotną zmianę, budynek przy ul. Straganiarskiej 24-27 w Gdańsku został wyłączony z zakresu.

5.3 System zarządzania środowiskowego

W 2015 roku Zarząd Funduszu formalnie wdrożył system zarządzania środowiskowego oparty na wymaganiach Rozporządzenia EMAS, którego celem jest poprawa skuteczności nadzoru nad aspektami środowiskowymi funkcjonowania Funduszu.

Podstawowe elementy SZŚ to: Polityka środowiskowa; aspekty środowiskowe; wymagania prawne i inne; cele, zadania i programy środowiskowe; zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia; kompetencje, szkolenia, świadomość; komunikacja; dokumentacja; nadzór nad dokumentami; sterowanie operacyjne; gotowość i reagowanie na awarie; monitorowanie i pomiary; ocena zgodności; niezgodności, działania korygujące i zapobiegawcze; nadzór nad zapisami; audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania.

Należy podkreślić, że wdrożony system zarządzania w znaczącym stopniu opiera się na elementach funkcjonujących już wcześniej i wynikających z wymagań polskiego prawa – przede wszystkim ustawy Prawo ochrony środowiska. System EMAS został wkomponowany w obowiązujące w WFOŚiGW w Gdańsku procedury kontroli zarządczej.

Funkcjonujące w Funduszu elementy systemu zarządzania środowiskowego zostały opisane i przedstawione w porządku wynikającym ze struktury wymagań Załącznika II do Rozporządzenia EMAS w zatwierdzonym przez Zarząd Funduszu Podręczniku Zarządzania Środowiskowego w WFOŚiGW w Gdańsku.

Podręcznik pełni funkcję opisu głównych elementów systemu zarządzania środowiskowego i ich wzajemnych oddziaływań. Zasadnicza działalność Funduszu dotyczy ochrony środowiska (aspekty pośrednie) i objęta jest Procedurą kontroli zarządczej, która wskazuje, że dokumentację systemu kontroli zarządczej stanowią obowiązujące w Funduszu procedury, instrukcje, regulaminy, zasady, dokumenty wskazujące ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób efektywny, oszczędny i terminowy. Listę dokumentów kluczowych dla SZŚ przedstawiono w Wykazie dokumentów SZŚ stanowiącym załącznik nr 5 do Podręcznika.

Uprawnienia do tworzenia dokumentów mają wszyscy pracownicy Funduszu. Uprawnienia do zatwierdzania dokumentów mają, w zależności od kompetencji: Rada Nadzorcza Funduszu, Zarząd i Prezes Zarządu. Za nadzór nad procesem opracowania i rozpowszechniania dokumentów odpowiedzialny jest Dyrektor Biura Funduszu.

Sterowanie operacyjne w Funduszu polega na kierowaniu głównymi procesami dotyczącymi operacji związanych ze zidentyfikowanymi znaczącymi aspektami środowiskowymi. Celem sterowania operacyjnego jest zapewnienie, że negatywny wpływ na środowisko związany z prowadzeniem tych operacji jest nadzorowany i ograniczany.

Dokonano identyfikacji wszystkich aspektów środowiskowych. Aspekty te sklasyfikowano w dwóch grupach:

- aspekty pośrednie tzn. te, na które Fundusz ma pośredni wpływ poprzez wspieranie działań innych podmiotów, poprzez preferencyjne dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska

i gospodarki wodnej oraz tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

- aspekty bezpośrednie tj. te, na które Fundusz ma bezpośredni wpływ np. zużycie energii i wody w swoim Biurze.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednią wiedzę, kompetencje, umiejętności i doświadczenie oraz uprawnienia do realizacji ustawowych zadań Funduszu, w zależności od zajmowanego stanowiska. Poprzez realizację swoich zadań, każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska.

Zgodnie z Procedurą kontroli zarządczej każdy pracownik Funduszu ma prawo i obowiązek podnoszenia swych kwalifikacji zawodowych. Identyfikacja potrzeb dotyczących szkoleń z zakresu ochrony środowiska realizowana jest w ramach Zasad podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników WFOŚiGW w Gdańsku.

Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie systemu EMAS oraz zapewniono im możliwość współpracy w zakresie wdrażania i funkcjonowania systemu EMAS. Zarząd powołał Pełnomocnika ds. Zarządzania Środowiskowego, który koordynuje wszystkie działania w zakresie systemu zarządzania środowiskowego opartego na EMAS.

Przepływ informacji w zakresie aspektów środowiskowych wewnątrz Funduszu jest koordynowany przez Dyrektora Biura Funduszu, któremu powierzono obowiązki Pełnomocnika ds. Zarządzania Środowiskowego. Komunikacja wewnętrzna, w odniesieniu do aspektów środowiskowych związanych z działalnością Funduszu na rzecz poprawy stanu środowiska w województwie oraz oddziaływaniem Funduszu na środowisko, realizowana jest poprzez zapewnienie wszystkim pracownikom dostępu do obowiązujących regulacji wewnętrznych w intranecie Funduszu. Dostęp do regulacji zewnętrznych zapewniony jest poprzez system informacji prawnej dostępny w Funduszu.

Fundusz prowadzi otwarty dialog z wszystkimi zainteresowanymi stronami. Głównym medium informowania zainteresowanych stron jest strona internetowa <http://www.wfos.gdansk.pl/>, prowadzona w oparciu o Zasady funkcjonowania serwisu internetowego WFOŚ w Gdańsku. Fundusz publikuje też drukowane materiały informacyjne, organizuje spotkania, seminaria i konferencje. Utrzymuje kontakty z beneficjentami (za pomocą poczty tradycyjnej, elektronicznej oraz bezpośrednio kontakty), konsultuje decyzje ważne dla beneficjentów i przekazuje im niezbędne informacje. Fundusz dostępny jest również na Facebooku - www.facebook.com/wfosgdansk.

Wszelkie skargi zewnętrzne przyjmowane są w formie pisemnej na adres Funduszu lub za pomocą poczty elektronicznej - fundusz@wfos.gdansk.pl.

Na stronie internetowej Funduszu udostępniane są wszystkie formularze dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie i rozliczenie zrealizowanego przedsięwzięcia. Fundusz na swojej stronie internetowej udostępnia szereg dokumentów opisujących działania Funduszu w odniesieniu do pośrednich i bezpośrednich aspektów środowiskowych. Należą do nich:

- Deklaracja środowiskowa,
- Strategie działania Funduszu,
- Plany działalności na kolejne lata,
- Sprawozdania z działalności Funduszu za kolejne lata.

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia EMAS Fundusz corocznie aktualizuje deklarację środowiskową w oparciu o informacje zawarte w Sprawozdaniu z działalności Funduszu za rok poprzedni oraz Planie działań Funduszu na rok bieżący.

Skuteczność funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego jest oceniana podczas prowadzonych audytów wewnętrznych. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek uchybień, Fundusz podejmuje stosowne działania naprawcze i korygujące.

Dostosowanie systemu zarządzania do potrzeb Funduszu jest zapewniane przez okresowe przeglądy wykonywane przez Zarząd Funduszu.

6. Aspekty środowiskowe

W związku ze zmianą z dniem 1 kwietnia 2016r. lokalizacji siedziby Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (dalej WFOŚiGW w Gdańsku) oraz zgodnie z zapisami art. 8 ust. 1 Rozporządzenia EMAS, Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego podjął decyzję o przeprowadzeniu przeglądu środowiskowego dokonanych zmian, obejmującego ich aspekty środowiskowe i wpływ na środowisko oraz aktualizacji wstępnego przeglądu środowiskowego.

W celu jednoznacznego określenia zakresu oddziaływania na środowisko w trakcie dokonanej aktualizacji wstępnego przeglądu środowiskowego Fundusz przeprowadził ponowną identyfikację i ocenę aspektów środowiskowych – bezpośrednich i pośrednich.

Aspekty pośrednie korelowały z priorytetami przyjętymi w „Strategii działania WFOŚiGW w Gdańsku na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”. Wszystkie aspekty pośrednie zidentyfikowane podczas przeglądu środowiskowego uznano za znaczące. Aspekty bezpośrednie oceniano metodą punktową (patrz tabela 5).

Identyfikacja i stosowanie wymagań prawnych odbywa się w oparciu o obowiązujący w Funduszu Podręcznik zarządzania środowiskowego. Mające zastosowanie wymagania prawne ujęto w formie Wykazów wymagań prawnych dotyczących bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych. Do działalności Funduszu nie mają zastosowania zezwolenia, pozwolenia i limity.

Ocena zgodności z wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska przeprowadzana jest w ramach systemu zarządzania środowiskowego w odniesieniu do zidentyfikowanych i ocenionych aspektów środowiskowych, podczas realizowanego corocznie przeglądu środowiskowego, którego rezultaty są jednym z elementów wejściowych podczas przeglądu systemu przez kierownictwo.

W 2016r. w Funduszu prowadzony był audyt wewnętrzny, zgodnie z dyspozycją art. 274 ust. 4 ustawy o finansach publicznych oraz Rozporządzeniem EMAS. Zadania audytowe, oceniające zarówno działalność podstawową jak i wspomagającą, przeprowadzano w oparciu o „Plan audytu na rok 2015”. Wydane w wyniku zrealizowanych zadań audytowych rekomendacje mające na celu usprawnienie i wzmocnienie istniejących mechanizmów kontrolnych są sukcesywnie wdrażane.

6.1 Pośrednie aspekty środowiskowe

Pośrednie aspekty środowiskowe, ściśle związane z priorytetami, na które Fundusz może oddziaływać poprzez preferencyjne dofinansowanie zadań poprawiających stan środowiska w województwie pomorskim przedstawiono w tabeli nr 4.

Działalność	L.p.	Działanie/Pośredni aspekt środowiskowy	Opis wpływu aspektu na środowisko
Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej	1	Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi/ Zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych	Ograniczenie dopływu ścieków nieoczyszczonych do wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, do wód powierzchniowych na terenie województwa pomorskiego, w szczególności jezior oraz zapobieganie przenikaniu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, stanowiących źródła wody pitnej. Zapewnienie dostępu do czystej wody pitnej oraz zabezpieczenie przez powodzią.
	2	Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem/ Emisja gazów i pyłów oraz hałasu	Zmniejszenie zużycia energii i surowców, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza będących wynikiem spalania paliw kopalnych (w tym przede wszystkim niskiej emisji), zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego wynikającego z użytkowania transportu samochodowego i szynowego.
	3	Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi/ Wytwarzanie odpadów i zanieczyszczeniem powierzchni ziemi	Zapobieganie powstawaniu odpadów, w szczególności komunalnych, wdrażanie i rozbudowa systemów selektywnego zbierania odpadów, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym realizacja zadań wpisujących się w programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.
	4	Ochrona różnorodności biologicznej	Zachowanie różnorodności biologicznej, czynna ochrona obszarów cennych przyrodniczo i zmniejszenie na nich antropopresji. Zwiększenie powierzchni terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych.
	5	Informacja i edukacja ekologiczna	Ciągle podnoszenie świadomości i kreowanie prawidłowych postaw proekologicznych, w szczególności w zakresie wiedzy dotyczącej poszanowania energii, szeroko rozumianej ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz właściwej gospodarki odpadami.
	6	Monitoring środowiska, przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i likwidacja ich skutków oraz wspieranie innowacji	Wspieranie rozwoju i utrzymanie systemu monitoringu środowiska, w szczególności regionalnego systemu monitoringu jakości powietrza, monitoringu przyrodniczego oraz wód podziemnych i powierzchniowych, podnoszenie potencjału służb ratowniczych, przeciwdziałanie klęskom żywiołowym, zapobieganie poważnym awariom i likwidacja ich skutków dla środowiska. Wspieranie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz wspiera preferencyjnym dofinansowaniem przedsięwzięcia dotyczące ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W ten sposób Fundusz pośrednio wywiera wpływ i wnosi swój wkład w stałą poprawę stanu środowiska w województwie pomorskim i systematyczne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Powyższe aspekty Fundusz uznaje za znaczące z racji dokonanej ich

identyfikacji i priorytetyzacji w Programie Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2020, przyjętym uchwałą nr 528/XXV/12 dnia 21 grudnia 2012 roku, w opracowywaniu którego pracownicy Funduszu brali czynny udział. W konsekwencji aspekty pośrednie znalazły odzwierciedlenie w obowiązującej „Strategii działania WFOŚiGW w Gdańsku na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”. Z uwagi na misję i charakter działalności Funduszu aspekty pośrednie odgrywają zasadniczą rolę.

6.2 Bezpośrednie aspekty środowiskowe

Fundusz świadomy jest ograniczonego zakresu oraz skali bezpośredniego wpływu na środowisko, jednakże dąży do ciągłego jego zmniejszania poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska. Działania te prowadzone są w sposób zorganizowany i zintegrowany z polityką środowiskową, w ramach obowiązujących przepisów prawnych. Fundusz koncentruje się na stałym ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko, związanego z bezpośrednimi aspektami środowiskowymi, przedstawionymi w tabeli nr 5, które oceniono jako aspekty znaczące lub nieistotne.

tabela nr 6

Lp.	Bezpośredni aspekt środowiskowy	Ocena					Opis wpływu aspektu na środowisko
		Istnienie stosownych przepisów prawa	SZ	MW	suma	Ocena aspektu	
1	Wytwarzanie odpadów komunalnych	1	2	2	5	nieistotny	obciążenie środowiska odpadami
2	Wytwarzanie odpadów papieru i tektury (makulatura)	1	2	3	6	znaczący	zmniejszenie ilości odpadów na składowiskach
3	Wytwarzanie odpadów butelek PET	1	2	2	5	nieistotny	
4	Wytwarzanie odpadów butelek szklanych	1	1	2	4	nieistotny	
5	Wytwarzanie innych odpadów komunalnych	1	2	2	5	nieistotny	
6	Wytwarzanie odpadów innych niż komunalne (odpady w postaci zużytych tonerów i kartridży, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek i baterii)	1	2	2	5	nieistotny	przetwarzanie i odzysk surowców i materiałów, unieszkodliwianie materiałów niebezpiecznych
7	Zużycie wody i zrzut ścieków	1	1	2	4	nieistotny	zużycie zasobów naturalnych, obciążenie oczyszczalni
8	Zużycie energii elektrycznej	1	2	3	6	znaczący	zużycie zasobów naturalnych

9	Zużycie energii cieplnej	1	2	3	6	znaczący	
10	Zagrożenie wystąpienia poważnych awarii (pożar, inne)	1	2	2	5	nieistotny	ewentualne zanieczyszczenie środowisk
11	Niezorganizowana emisja spalin z samochodów służbowych	1	1	3	5	nieistotny	zanieczyszczenie powietrza
12	Zmniejszenie oddziaływania na środowisko poprzez stosowanie "Zielonych Zamówień"	1	2	3	6	znaczący	obciążenie środowiska odpadami, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i powietrza

gdzie,

Istnienie stosownych przepisów prawa –

tak - 1

nie - 0

SZ – szkodliwość dla środowiska

1 – mała (małe obciążenie dla środowiska pod względem ilości oraz uciążliwości)

2 – średnia

3 – duża (znaczące obciążenie dla środowiska pod względem ilości oraz uciążliwości)

MW – możliwość wpływu

1 – znikoma

2 – średnia

3 – bezpośrednia możliwość decydowania

Suma punktów

5 i poniżej – aspekt nieistotny

powyżej 5 – aspekt znaczący

7. Opis celów i zadań środowiskowych

7.1 Cele i zadania środowiskowe odnoszące się do pośrednich aspektów

Cele i zadania środowiskowe rokrocznie określone są w planach działalności WFOŚiGW w Gdańsku, zatwierdzanych uchwałami Rady Nadzorczej. Cele związane z pośrednimi aspektami środowiskowymi na lata 2015-2020 przedstawiono w tabeli nr 6.

tabela nr 7

L.p.	Działanie/Pośredni aspekt środowiskowy	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Cele środowiskowe	
				2015-2016	2017-2020
1	Ochrona wód i gospodarka wodna/Zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych	Wzrost redukcji ładunku ścieków oczyszczonych zgodnie z wymogami Dyrektywy 91/27/EWG	RLM	14 000	20 000

2	Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem/Emisja gazów i pyłów oraz hałasu	Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla	Mg/rok	6 000	11 990
3	Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi/Wytwarzanie odpadów i zanieczyszczeniem powierzchni ziemi	Ograniczenie masy składowanych odpadów	Mg/rok	11 950	200
		Usuwanie azbestu	Mg/rok	2 000	4 000
4	Ochrona różnorodności biologicznej	Łączna powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów	ha	10 000	20 000
5	Informacja i edukacja ekologiczna	Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych prowadzonych przez centra edukacji ekologicznej województwa pomorskiego i Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych	os.	140 000	280 000

Zadania odnoszące się do pośrednich aspektów środowiskowych na rok 2016 zostały ujęte w „Planie działalności WFOŚiGW w Gdańsku na 2016 rok” przyjętym uchwałą nr 112/2015 Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Gdańsku z dnia 26 listopada 2015r. i udostępnionym na stronie www.wfos.gdansk.pl.

Wskazane cele środowiskowe realizowane będą przede wszystkim poprzez prowadzenie ciągłego naboru wniosków i udzielanie dofinansowania na działania przyczyniające się do ich realizacji oraz ogłaszanie konkursów tematycznych.

7.2 Cele i zadania środowiskowe odnoszące się do bezpośrednich aspektów środowiskowych

Cele związane z bezpośrednimi aspektami środowiskowymi na lata 2015-2020 przedstawiono w tabeli nr 7.

tabela nr 8

L.p.	Bezpośredni aspekt środowiskowy	Cel bezpośredni	Jednostka	Dotychczasowa wartość wskaźnika (2015r.)	Planowana średnioroczna wartość wskaźnika w latach 2015-2016	Planowana średnioroczna wartość wskaźnika w latach 2017-2020
1	Wytwarzanie odpadów papieru i tektury (makulatura)	Zmniejszenie zużycia papieru	ryza/etat	7,1	5,9	4,9

2	Ograniczenie zużycia zasobów naturalnych	Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej	kWh/etat/rok	818,8	560	350
3	Ograniczenie zużycia zasobów naturalnych	Zmniejszenie zużycia energii cieplnej na potrzeby ogrzewania	kWh/m ² /rok	128,6	30	14
4	Zmniejszenie oddziaływania na środowisko poprzez stosowanie "Zielonych Zamówień"	Zwiększenie udziału postępowań, w których zastosowano środowiskowe kryteria kwalifikacji zamawianych wyrobów i usług	% postępowań	46	20	25

Działaniami zmierzającymi do realizacji bezpośrednich celów środowiskowych związanych ze zmniejszeniem zużycia energii elektrycznej i cieplnej są: zamontowana instalacja fotowoltaiczna, wytwarzająca energię elektryczną w nowej siedzibie Funduszu, zastosowanie energooszczędnego oświetlenia, zastosowanie rozwiązań zmniejszających zapotrzebowanie na energię ciepłą, m.in. zwiększonej warstwy izolacji termicznej posadzek na gruncie i stropodachu.

Działaniem zmierzającym do realizacji bezpośredniego celu środowiskowego jakim jest zwiększenie udziału postępowań, w których zastosowano środowiskowe kryteria kwalifikacji zamawianych wyrobów i usług są zapisy w Regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro.

8. Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku

Efekty działalności środowiskowej Funduszu odnoszą się zarówno do aspektów pośrednich jak i bezpośrednich.

Efekty działalności w odniesieniu do aspektów pośrednich, związane z poprawą stanu środowiska w województwie poprzez dofinansowanie priorytetowych zadań środowiskowych, przedstawione zostały w publicznie dostępnym dokumencie pt. „Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za rok 2016”. Oceny takiej dokonuje się z mocy ustawy raz w roku podczas posiedzenia Zarządu, a następnie Rady Nadzorczej Funduszu.

Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami bezpośrednimi oceniane są również raz w roku zgodnie z obowiązującym Podręcznikiem zarządzania środowiskowego.

8.1 Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku odnoszące się do pośrednich aspektów środowiskowych

WFOŚiGW w Gdańsku w 2016r. wspierał realizację inwestycji i programów przyczyniających się do ograniczenia emisji do środowiska oraz mających na celu oszczędność energii i zasobów na terenie województwa pomorskiego. Do ważnych zadań w działalności Funduszu należała również ochrona przyrody i krajobrazu oraz podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców województwa.

Wskaźniki oceny efektów działalności środowiskowej w zakresie bezpośrednich aspektów środowiskowych przedstawiono w tabeli nr 8.

tabela nr 9.

Działanie/Pośredni aspekt środowiskowy	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Cele EMAS		
			złożone 2015-2016	osiągnięte 2016r	osiągnięte 2015 - 2016r
Ochrona wód i gospodarka wodna/Zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych	Wzrost redukcji ładunku ścieków oczyszczonych zgodnie z wymogami Dyrektywy 91/27/EWG	RLM	14 000	2 329,00	11 770,00
Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem/Emisja gazów i pyłów oraz hałasu	Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla	Mg/rok	6 000	4 943,86	12 364,62
Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi/Wytwarzanie odpadów i zanieczyszczeniem powierzchni ziemi	Ograniczenie masy składowanych odpadów	Mg/rok	11 950	33,90	37 983,73
	Usuwanie azbestu	Mg/rok	2 000	3 904,95	7 442,64
Ochrona różnorodności biologicznej	Łączna powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów	ha	10 000	405,5	11 994
Informacja i edukacja ekologiczna	Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych prowadzonych przez centra edukacji ekologicznej województwa pomorskiego i Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych	os.	140 000	67 599	148 682

8.1.1 Ochrona wód i gospodarka wodna, związane z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych oraz podziemnych

W 2016 roku działania Funduszu ukierunkowane były przede wszystkim na wsparcie działań przyczyniających się do uzyskania dobrego stanu wód w odniesieniu do jakości, ilości jak i ich wykorzystania. Istotne znaczenie miały również zadania polegające na wdrażaniu rozwiązań

prowadzących do oszczędnego gospodarowania wodami. Aktywność Funduszu dotyczyła również zagadnień związanych z zagospodarowaniem osadów ściekowych oraz mających na celu poprawę funkcjonowania instalacji gospodarki wodno-ściekowej, w tym zwiększenia ich efektywności energetycznej.

Współfinansowane były zadania dotyczące m.in. budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych, w tym przede wszystkim realizacji inwestycji wynikających ze zweryfikowanych przez samorząd województwa planów aglomeracji, Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz późniejszego planu dla wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG. Realizacja tych projektów bezpośrednio przyczyniła się do zredukowania ilości zanieczyszczeń odprowadzanych wraz ze ściekami do wód powierzchniowych i morskich oraz do ziemi. Szczegółowe zestawienie efektów ekologicznych w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej uzyskanych w 2016r. w wyniku realizacji przedsięwzięć z udziałem środków WFOŚiGW w Gdańsku przedstawiono w tabeli nr 9.

tabela nr 10

Efekt ekologiczny/rzeczowy	jm.	Efekty uzyskane
Kolektory sanitarne	mb	49 271,30
Oczyszczalnie ścieków - zwiększenie przepustowości	m ³ /dobę	610,00
Ilość skierowanych ścieków do nowowyprowadzonej sieci kanalizacyjnej	m ³ /dobę	230,78
Stacje uzdatniania wody - zwiększenie wydajności	m ³ /śrh	111,00
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	RLM	2 329
Ilość stworzonych warunków do podłączeń do kanalizacji	szt	462
Ilość obiektów włączonych do systemu kanalizacji sanitarnej	szt	357
Ilość wyłączonych z eksploatacji zbiorników bezodpływowych	szt	322
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	kpl	48

Dane w tabeli nr 9 nie zawierają wartości efektów osiągniętych w wyniku realizacji umów w ramach PO IiŚ, współfinansowanych przez WFOŚiGW w Gdańsku.

8.1.2 Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem, związane z emisją gazów i pyłów oraz hałasu

Działania Funduszu wpisują się w realizację międzynarodowych, krajowych oraz regionalnych polityk i zobowiązań wynikających z aktów prawnych i dokumentów programowych.

Do najważniejszych z zakresu ochrony powietrza należy obecnie Dyrektywa CAFE. W kontekście odnawialnych źródeł energii kluczowym jest uchwalony w 2007r. pakiet klimatyczny – energetyczny zobowiązujący państwa członkowskie do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych – dla Polski wyznaczone minimum to 15%.

Poza aktami prawnymi odnoszącymi się bezpośrednio do ochrony atmosfery i OZE warto zwrócić uwagę na prawodawstwo odnoszące się do efektywności energetycznej budynków tj. Dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz Dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Szczegółowe zestawienie wyliczonych efektów ekologicznych w zakresie ochrony powietrza uzyskanych w 2016r. w wyniku realizacji przedsięwzięć z udziałem środków WFOŚiGW w Gdańsku przedstawiono w tabeli nr 10.

tabela nr 11

Rodzaj zanieczyszczenia	Efekty uzyskane (redukcja w Mg/rok)
pyły ogólne	161,228
SO ₂	33,752
NO _x	3,154
CO	122,949
CO ₂	4 943,856
gazy ogółem	5 103,711
Emisja równoważna	552,632

Województwo pomorskie dysponuje znaczącym potencjałem dla rozwoju energetyki odnawialnej, w tym rozproszonej, dlatego też zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii był dla Funduszu priorytetowym kierunkiem udzielanego wsparcia. Szczegółowe zestawienie efektów uzyskanych w 2016r. w wyniku zastosowania OZE przedstawiono w tabeli nr 11.

tabela nr 12

Rodzaj OZE	Efekty uzyskane
Kolektory słoneczne	
- ilość (szt.)	56
- Ilość uzyskanej energii odnawialnej (GJ/rok)	279,060
- powierzchnia czynna (m ²)	155,035
Pompy ciepła	
- ilość instalacji (szt.)	40
- produkcja energii cieplnej (GJ/rok)	6983,676
-Wydajność cieplna (kW)	950,15
Biomasa	
- ilość instalacji (szt.)	63
-Wydajność cieplna (kW)	1 492,00
Ogniwa fotowoltaiczne	
- ilość (szt.)	1 121
- produkcja energii elektrycznej (MWh/rok)	280,91
- łączna moc znamionowa (kW)	282,63

8.1.3 Racionalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi, związane z wytwarzaniem odpadów i zanieczyszczeniem powierzchni ziemi

Rozwój cywilizacyjny i gospodarczy, w tym rozwój turystyki w województwie pomorskim oraz rosnąca liczba ludności powodują systematyczny wzrost ilości wytwarzanych odpadów. W 2016 roku WFOŚiGW w Gdańsku konsekwentnie wspierał realizację zadań służących wdrażaniu racjonalnego systemu zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w województwie pomorskim, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj Dz.U z 2016r poz. 250 ze zm), za system gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce odpowiedzialne są poszczególne gminy. Zakres zadań samorządów lokalnych dotyczy zbierania, w tym wyboru podmiotu odbierającego odpady, ustalenie stawek opłat, pobranie opłat od mieszkańców oraz zagospodarowania odpadów komunalnych. Jednocześnie gmina zapewnia budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). Ponadto, w gestii gminy leży realizacja zadań prowadzących do ograniczenia ilości składowanych odpadów komunalnych poprzez ustanowienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych i ich przygotowanie do ponownego użycia i recyklingu (obejmującego co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe i odpady komunalne ulegające biodegradacji) oraz tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazano dwa warunki, jakie winien spełniać PSZOK tj. zapewnienie łatwego dostępu do punktu dla wszystkich mieszkańców gminy oraz przyjmowanie co najmniej takich rodzajów odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a. Poziomy do osiągnięcia w poszczególnych latach dla recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także sposoby ich obliczania zostały określone w drodze stosownych rozporządzeń.

W 2016 roku, podobnie jak w minionych latach, Fundusz dofinansował realizację działań lokalnych związanych z organizacją systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie gmin województwa pomorskiego.

W gminie Dziemiany zrealizowane zostało zadanie pn. Racionalne gospodarowanie odpadami w gminie Dziemiany, w ramach którego zakupione zostały pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u indywidualnych mieszkańców gminy. Realizacja przedmiotowego zadania ograniczyła koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszone w gminie. Dodatkowo, w ramach przedmiotowego zadania przeprowadzona została kampania edukacyjna skierowana do mieszkańców gminy. W wyniku realizacji przedmiotowego zadania nastąpiło ograniczenie masy składowanych odpadów pochodzących od mieszkańców gminy Dziemiany oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. Uzupełnieniem do obecnie funkcjonującego systemu będzie punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który ma powstać w gminie zgodnie z

Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 przy udziale środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

W 2016 roku zakończyła się realizacja zadania pn. „Modernizacja linii produkcyjnych przetwórstwa tworzyw sztucznych w Gdyni”, realizowanego przez gdyńską spółkę Elcen przy dofinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Gdańsku. W zmodernizowanej instalacji wykorzystującej koreańską technologię recyklingu odpadów prowadzony jest proces odzysku materiału pierwotnego jakim są polimery poliestrowe z wyselekcjonowanych odpadów komunalnych. Instalacja przetwarza opakowania typu PET na płatek PET, z którego w dalszej kolejności produkowane są włókna poliestrowe i w końcowym efekcie włóknina trafiające na rynek jako produkt otrzymany z surowca wtórnego. Jest to pierwsza tego typu instalacja do recyklingu odpadów na Pomorzu i jedna z nielicznych instalacji w Polsce.

Ponadto w minionym roku Fundusz kontynuował podjęte w ubiegłych latach działania mające na celu likwidację zagrożenia powodowanego przez pozostające w użytkowaniu wyroby zawierające azbest. W 2016 roku realizowane były dwie umowy z NFOŚiGW na udostępnienie środków w ramach Programu Priorytetowego pn. „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne. Część 2) Usuwanie wyrobów zawierających azbest” oraz Programu Priorytetowego pn. „System – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”.

W ramach ogłoszonego przez Fundusz konkursu pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego” dofinansowania udzielono jednostkom samorządu terytorialnego. W wyniku realizacji zadań konkursowych zdemontowano eternitowe pokrycia dachowe i elewacje oraz zabezpieczono i przetransportowano nieprawidłowo składowane odpady azbestowe, w efekcie czego unieszkodliwiono łącznie ponad 3.900 Mg odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Efekt ekologiczny osiągnięty w wyniku realizacji umowy udostępnienia środków jest ewidencjonowany proporcjonalnie do zaangażowanych środków przez WFOŚiGW w Gdańsku i NFOŚiGW.

Od 2001 roku WFOŚiGW w Gdańsku dofinansowuje zadania mające na celu usuwanie odpadów oraz likwidację tzw. „nielegalnych wysypisk odpadów” na terenie nadleśnictw. Powyższe działania przyczyniają się do zmniejszenia zanieczyszczeń obszarów leśnych, miejsc postojowych oraz terenów wzdłuż szlaków komunikacyjnych i turystycznych. W 2016 roku zebrano i zagospodarowano łącznie ponad 283 Mg odpadów w 9 nadleśnictwach.

8.1.4 Ochrona różnorodności biologicznej

W 2016 roku w ramach zadań z zakresu ochrony przyrody WFOŚiGW w Gdańsku kontynuował dofinansowanie realizacji projektów, które uzyskały wsparcie finansowe z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dofinansowanie udzielono Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego w formie dotacji na pokrycie wkładu własnego w celu pełnej realizacji zadań:

1. Program ochrony jezior lobeliowych Polski.
2. Wsparcie ochrony zagrożonych siedlisk i gatunków Morza Bałtyckiego w rejonie Zatoki Gdańskiej.

W 2016r. dofinansowano kontynuację modernizacji obiegu wody morskiej systemu basenów hodowlanych i rozbudowę fokarium Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego w Helu. Monitoring hydrologiczny i przyrodniczy (siedlisk i gatunków) oraz inwentaryzacja

przyrodnicza i sporządzanie dokumentacji niezbędnej do sporządzenia planów ochrony rezerwatów przyrody były zadaniami realizowanymi przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Wśród dofinansowanych projektów znalazła się czynna ochrona przyrody: realizacja zapisów planów ochrony lub zadań ochronnych m.in rezerwatów przyrody: Beka, Mewia Łacha, Bagna Izbickie, Torfowisko Pobłockie, Bielawa, Mechowiska Suleńczyńskie, Słone Łąki, Kwidzyńskie Ostnice, Cisy nad Czerską Strugą, Ustronie, Ostrów Trzebielski, Bocheńskie Błoto, Kąty Rybackie, Opalenie, Miłachowo, Kurze Grzędy, Staniszewskie Błota i obszarów Natura 2000, w tym: Jeziora Wdzydzkie, Jeziora lobeliowe koło Soszycy, Prokowo oraz zabezpieczenie przeciwpożarowe i powstrzymanie antropopresji w rezerwacie Bielawa.

Lasy Państwowe otrzymały dofinansowanie na ochronę bioróżnorodności w lasach polegającej na realizacji planów ochrony i planów zadań ochronnych rezerwatów przyrody, zakładaniu ognisk biocenotycznych, gradzeniu nasadzeń gatunków liściastych w drzewostanach iglastych, montażu budek lęgowych la ptaków i wykaszaniu użytków ekologicznych.

Fundusz dofinansował ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenach cennych przyrodniczo, m.in. poprzez budowę ścieżki edukacyjnej i wieży widokowej w rezerwacie Bielawa oraz zakup tablic informacyjnych zamontowanych na terenie rezerwatów przyrody i obszarów natura 2000. Wsparł finansowo eliminacji obcych gatunków inwazyjnych: populacji rdestowca sachalińskiego na terenie kampusu Uniwersytetu Gdańskiego oraz barszczu Sosnowskiego m.in. w gminach Kępice, Bytów, Debrzno, Przechlewo i Sulęcyno. Dofinansował zakładanie tradycyjnych ogrodów na terenie Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydzach Kiszewskich i projekt rewitalizacji zabytkowych parków na terenie Gminy Wiejskiej Pruszcz Gdański.

Dotacje przeznaczone zostały też na dofinansowanie bieżącej działalności ośrodków rehabilitacji ptaków szponiastych w Sobieńczycach na terenie Nadleśnictwa Wejherowo, w Jerzwałdzie na terenie Iławskiego Parku Krajobrazowego i przy Zespole Szkół Leśnych w Warcinie oraz Pomorskiego Ośrodka Rehabilitacji Ptaków i Drobnych Ssaków „Ostoja”.

Ze środków Funduszu dofinansowano wykonanie i rozwieszenie skrzynek dla nietoperzy montaż sztucznych platform dla bociana białego.

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych dzięki dotacji Funduszu przeprowadził m.in. inwentaryzację nietoperzy, usunął zakrzaczenia cennych zbiorowisk łąkowych, utrzymywał w dobrej kondycji utworzone w ubiegłych latach miejsca żerowania, odpoczynku i lęgu ptaków wodno-błotnych oraz pielęgnował i odtwarzał nasadzenia stanowiące remizy i korytarze ekologiczne w otulinie PK „Mierzeja Wiślana”, wyremontował i odtworzył infrastrukturę ukierunkowująca ruch turystyczny. Ponadto wraz z Polskim Związkiem Wędkarskim przeprowadził patrole antyklusownicze podczas tarła troci i łososia w dorzeczu Słupi oraz wspólne interwencje z pracownikami samorządów, Policją i Strażą Leśną na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego.

Dzięki dofinansowaniu Funduszu Federacja Zielonych Gaja rozpoczęła realizację pilotażowego projektu polegającego na poprawie jakości ekologicznej jeziora Jezioro we Wdzydzach Kiszewskich poprzez wykorzystanie metod probiotycznych oraz monitoringu zachodzących zmian.

8.1.5 Informacja i edukacja ekologiczna

Fundusz wspiera działalność Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej będącego w strukturze Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych. Centrum, zapewnia mieszkańcom województwa pomorskiego dostęp do informacji o stanie środowiska i jego ochronie poprzez strony i bazy danych zamieszczone w internecie oraz profil na Facebooku, prowadzenie warsztatów (m.in. dla uczniów, nauczycieli, słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku) comiesięczne otwarte wykłady w Sali Okrągłej Urzędu Marszałkowskiego a także prowadzenie biblioteki i czytelnicy z zakresu przyrodoznawstwa, ochrony środowiska i edukacji ekologicznej. W 2016 roku CIiEE koordynowało i organizowało wiele akcji proekologicznych, warsztatów, wystaw i konkursów; np. akcję plenerową „Bioróżnorodność – poznaj, aby zachować” w Parku Reagana i Parku Kolibki w Gdyni Orłowie.

Wzorem lat ubiegłych dofinansowanie otrzymały prowadzone przez Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych bazy aktywnej edukacji młodzieży z terenu województwa pomorskiego: Zielona Szkoła w Schodnie, Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Szymbarku, Błękitna Szkoła Nadmorskiego Parku Krajobrazowego we Władysławowie, a także Błękitna Szkoła w Helu - prowadzona przez Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Harcerskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Funce oraz baza edukacyjna Gminy Miasta Kościerzyna w Strzelnicy, w której edukację ekologiczną prowadził kościerski oddział Ligi Ochrony Przyrody we współpracy z Urzędem Miejskim.

WFOŚiGW w Gdańsku dofinansował bardzo szeroko zakrojoną edukację ekologiczną prowadzoną przez Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych polegającą na organizacji szkoleń, wystaw, konkursów, warsztatów ekologicznych, imprez masowych oraz opracowywaniu i wydawaniu materiałów edukacyjnych, które zamieszczane są na stronie internetowej.

Fundusz w ramach działalności Stowarzyszenia „Pomorskie w Unii Europejskiej” dofinansował szereg inicjatyw związanych z ochroną środowiska. Podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2016 w Brukseli, Stowarzyszenie, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych i Fundusz zorganizowali spotkanie promujące działania dotyczące rewitalizacji przyrody w miastach, na którym między innymi były przedstawione projekty dotyczące ochrony siedlisk i gatunków dorzecza Słupi, w tym ryb dwuśrodowiskowych.

Doceniając rolę mediów w kształtowaniu postaw proekologicznych, wzorem lat ubiegłych, Fundusz dofinansował szereg programów, audycji radiowych i telewizyjnych oraz artykułów prasowych.

Na terenie województwa pomorskiego zorganizowano wiele programów i warsztatów edukacyjnych przeznaczonych dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży szkolnej dofinansowanych ze środków WFOŚiGW w Gdańsku. Wśród nich atrakcyjną formą wyróżniają się warsztaty: „Brzegiem morza i „Ujście Wisły” organizowane przez Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, warsztaty ekologiczne Stowarzyszenia Na Drodze Ekspresji dla dzieci i młodzieży z Ukrainy i Polski a także program Porządne Pomorze: warsztaty, filmy i konkursy dotyczące ograniczenia wytwarzania i właściwego zagospodarowania odpadów. W 2016 roku dzięki dofinansowaniu WFOŚ w Gdańsku 37 szkół w województwa pomorskiego wzięło udział w projekcie „Każdy Wat na wagę złota”, w którym uczniowie w praktyczny sposób uczyli się oszczędzać energię elektryczną, a 50% z zaoszczędzonych pieniędzy mogło zostać wydanych na ich potrzeby, między innymi organizację wycieczek.

Wśród ciekawych form edukacji ekologicznej skierowanych do wszystkich grup społeczeństwa należy wymienić Leśny Festyn Edukacyjny zorganizowany przez Nadleśnictwo Gdańsk przy Akwarium Gdynskim, edukację mieszkańców i turystów na ścieżce terenowej w rezerwacie Mewia Łacha prowadzonej codziennie w miesiącach letnich przez wolontariuszy z Grupy Badawczej Ptaków Wodnych „Kuling” oraz prelekcje skierowane do osób odwiedzających Fokarium w Helu, realizowane podczas karmienia fok. Nadleśnictwo Elbląg zorganizowało szereg imprez edukacyjnych skierowanych do mieszkańców i turystów, w tym całodobową akcją edukacyjną „Ptasi Piknik” na Mierzei Wiślanej.

Fundusz dofinansował również także studia podyplomowe „Współczesne metody hydrologii inżynierskiej w gospodarce wodnej” prowadzone przez Politechnikę Gdańską oraz „Waloryzacja i ochrona obszarów przyrodniczych” prowadzone przez Uniwersytet Gdański, jak również przygotowane z inicjatywy WFOŚiGW w Gdańsku, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego i Politechniki Gdańskiej studia podyplomowe „Efektywność energetyczna w sektorze publicznym - zarządzanie energią w gminach i powiatach”.

W roku 2016 Fundusz po raz kolejny ogłosił konkurs: „Praktyczna Edukacja Ekologiczna Absolwentów”, którego celem było przygotowanie absolwentów wyższych uczelni do wdrażania przepisów ochrony środowiska oraz propagowanie działań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwach.

8.2 Efekty działalności środowiskowej Funduszu w 2016 roku odnoszące się do bezpośrednich aspektów środowiskowych

Fundusz monitoruje i ocenia efekty swojej bezpośredniej działalności w celu minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko, a także spełnianie wymagań prawnych i innych. W tabelach poniżej zaprezentowano parametry i wskaźniki stosowane do nadzorowania bezpośredniego wpływu Funduszu na środowisko. Parametry i wskaźniki podane zostały dla budynku Funduszu zlokalizowanego w Gdańsku, przy ul. Rybaki Górne 8.

Dane te będą stanowiły wartości bazowe przy weryfikacji i ustalaniu celów w ramach aspektów bezpośrednich na lata 2017-2020.

Zestawienie danych dotyczących bezpośrednich aspektów środowiskowych przedstawiono w tabeli nr 12.

tabela nr 13

Lp.	Wskaźnik	Nazwa (definicja wskaźnika)	Jednostka	Wartość w 2016 roku
1	A	Dane ogólne		
1.1	A.1	przeciętna liczba zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty, zgodnie ze sprawozdaniem Z-06	etat	46,51
1.2	A.2	powierzchnia użytkowa	m ²	1 392,56
1.3	A.3	ilość przejechanych kilometrów (etylina 95)	km	14 069
1.4	A.4	ilość przejechanych kilometrów (olej napędowy)	km	44 139
2	B	Efektywność energetyczna - zużycie energii		

2.1	B.1	zużycie energii cieplnej	kWh	99 700
2.2	B.2	zużycie energii elektrycznej	kWh	19 933
3	C	Efektywne wykorzystanie materiałów		
3.1	C.1	zużycie papieru	ryzy	381
4	D	Woda - ochrona wód i gospodarka wodna		
4.1	D.1	zużycie wody i zrzut ścieków	m ³	254
5	E	Odpady		
5.1	E.1	odpady inne niż komunalne (odpady w postaci zużytych tonerów i kartridży, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek i baterii)	kg	430
6	F	Różnorodność biologiczna		
6.1	F.1	użytkowanie ziemi w terenie zabudowanym	m ²	521,09
7	G	Emisje - zużycie paliw		
7.1	G.1	zużycie paliw (etylina 95)	l	1635,89
7.2	G.2	zużycie paliw (olej napędowy)	l	3 819,68

Wskaźniki oceny efektów działalności środowiskowej w zakresie bezpośrednich aspektów środowiskowych przedstawiono w tabeli nr 13.

tabela nr 14

Lp.	Nazwa (definicja wskaźnika)	Obliczenie	Jednostka	Wartość w 2015 roku	Wartość w 2016 roku
1	Efektywność energetyczna - zużycie energii				
1.1	zużycie energii cieplnej	B1/A2	kWh/m ² /rok	128,6	71,59
1.2	zużycie energii elektrycznej	B2/A1	kWh/etat/rok	818,8	428,57
2	Efektywne wykorzystanie materiałów				
2.1	zużycie papieru	C1/A1	ryz/etat/rok	7,1	8,19
3	Woda - ochrona wód i gospodarka wodna				
3.1	zużycie wody i zrzut ścieków	D1/A1	m ³ /etat/rok	6,3	5,46
4	Odpady				

4.1	odpady inne niż komunalne (odpady w postaci zużytych tonerów i kartridży, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek i baterii)	E1/A1	kg/etat/rok	0,6	9,25
5	Różnorodność biologiczna				
5.1	użytkowanie ziemi w terenie zabudowanym	F1/A2	m ² /etat/rok	5,2	11,20

Emisje - zużycie paliw				
zużycie paliw (etylina 95)	G1/A3	l/100km	10,5	11,63
zużycie paliw (olej napędowy)	G2/A4	l/100km	9,4	8,65
Zmniejszenie oddziaływania na środowisko poprzez stosowanie "Zielonych Zamówień"		% postępowań	46	42

Analiza wskazuje na ogólną poprawę wskaźników osiągniętych w roku 2016 w odniesieniu do efektów uzyskanych w roku 2015.

Ze względu na zmianę z dniem 01.04.2016r. siedziby organizacji, należy uznać, że wartości w zakresie zużycia mediów przy ul. Rybaki Górne 8 osiągnięte w roku 2016 będą wartościami bazowymi.

Wzrost zużycia papieru jest wynikiem rozszerzenia dotychczasowej działalności Funduszu o doradztwo środowiskowe (przygotowanie i przeprowadzanie warsztatów dla wnioskodawców, wsparcie wnioskodawców w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie) oraz doradztwo energetyczne (działania doradcze związane m.in. z przygotowaniem, monitorowaniem i weryfikacją Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz wspieraniem inwestycji w zakresie efektywności energetycznej, OZE oraz związane z poprawą jakości powietrza).

Wzrost wytworzonych odpadów innych niż komunalne wynika m.in. z wycofania z eksploatacji zużytego sprzętu.

W odniesieniu do zużycia energii cieplnej postanowiono zrezygnować ze wskaźnika sugerowanego w części C Załącznika IV do Rozporządzenia EMAS (MWh lub GJ/liczba pracowników) i zastąpić go wskaźnikiem kWh, lepiej obrazującym efektywność działań środowiskowych i powszechnie stosowanym do określania charakterystyki energetycznej budynków (np. w *Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej*).

Do działalności Funduszu nie mają zastosowania zezwolenia, pozwolenia i limity. Umowy na dostawy zasobów i energii są aktualne i nadzorowana jest ich realizacja. Posiadane urządzenia i instalacje użytkowane są zgodnie z wymaganiami prawnymi.

Część pomieszczeń o możliwych dużych zyskach ciepła (zlokalizowanych od południowej strony budynku) jest wyposażona w lokalne klimatyzatory zapewniające schładzanie powietrza w pomieszczeniach. Układ klimatyzacji składa się z jednostek wewnętrznych ściennych, oraz współpracującej z nimi jednostki zewnętrznej. Klimatyzatory zawierają czynnik R410 w łącznej ilości 18,35 kg, co odpowiada ekwiwalentowi 31.653,75 Mg CO₂.

Fundusz dokonał analizy zgodności z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 517/2014 w sprawie F-gazów. Postępowanie z odpadami prowadzone jest zgodnie z wymaganiami prawnymi.

Dla bezpośrednich aspektów środowiskowych wyznaczono pracownika odpowiedzialnego za bieżące ich nadzorowanie i realizację. Odpady niebezpieczne w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, świetlówek i baterii przechowywane są w wyznaczonym miejscu i w miarę potrzeb przekazywane do utylizacji uprawnionym podmiotom. Potwierdzeniem tego faktu są karty przekazania odpadów. Zużyte tonery i kartridże odbierane były w ramach umowy na dostawę artykułów biurowych na zasadzie wymiany zużytych na nowe.

9. Rola WFOŚiGW w Gdańsku jako Instytucji Wdrażającej w przygotowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) na lata 2007-2013

Zgodnie z umową dotacji celowej z dnia 9.05.2016 r. zawartą pomiędzy Ministrem Środowiska a WFOŚiGW w Gdańsku w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Fundusz pełni rolę Instytucji Wdrażającej (IW) dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi dla projektów o wartości poniżej 25 mln euro.

W 2016 roku Fundusz wykonywał prace związane z zamykaniem projektów w ramach PO IiŚ obejmujące między innymi:

- aneksowanie umów o dofinansowanie, wprowadzanie zmian do umów;
- monitorowanie projektów realizowanych w 2016 r.;
- wprowadzanie korekt do wniosków o płatność końcową;
- przekazywanie beneficjentom płatności końcowych;
- rozliczanie osiągniętych efektów ekologicznych;
- składanie poświadczeń i deklaracji wydatków;
- obsługę nieprawidłowości;
- aktualizację procedur obowiązujących przy realizacji projektów;
- prowadzenie kontroli na zakończenie realizacji projektu (na dokumentach i na miejscu) oraz kontroli trwałości;
- sprawozdawczą obsługę informatyczną, w tym KSI;
- sprawozdanie końcowe.

Od 2007 roku Fundusz podpisał 46 umów o dofinansowanie w ramach POIiŚ 2007-2013. Pozyskano łącznie 622 688 793,04 zł dofinansowania ze środków unijnych, w tym 466 150 327,05 zł dla gospodarki wodno-ściekowej, 146 762 057,21 zł dla ochrony brzegów morskich i 9 776 408,78 zł dla gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi.

Przeprowadzono 34 kontrole na zakończenie realizacji projektu (4 kontrole na miejscu i 28 kontroli na dokumentach) oraz 2 kontrole trwałości.

WFOŚiGW w Gdańsku zakończył rozliczanie w 2016 roku wszystkich umów o dofinansowanie w ramach PO IiŚ 2007-2013 w zakresie rzeczowym i finansowym. W okresie sprawozdawczym Fundusz zatwierdził 50 wniosków o płatność obejmujących wydatki kwalifikowalne w wysokości 146 427 939,83 zł, w tym wysokość dofinansowania ze środków UE w kwocie 124 463 748,64 zł.

W ramach I osi priorytetowej „Gospodarka wodno-ściekowa” zatwierdzono 46 wniosków na kwotę 72 550 672,64 zł, w tym wartość dofinansowania UE 61 668 071,54 zł; w ramach II osi priorytetowej „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi” 4 wnioski na kwotę 73 877 267,19 zł, w tym dofinansowanie UE 62 795 677,10 zł.

10. Działanie WFOŚiGW w Gdańsku w ramach systemu finansowania ochrony środowiska

10.1 Współpraca z Ministerstwem Środowiska

Pracownik Funduszu, jako upoważniony przedstawiciel Ministerstwa Środowiska brał udział w pracach Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

10.2 Współpraca z samorządem województwa, samorządami gmin i powiatów

Fundusz współpracował z samorządem województwa pomorskiego, samorządami gmin i powiatów w zakresie poprawy stanu środowiska i zrównoważonego gospodarowania jego zasobami poprzez merytoryczne i finansowe wsparcie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku w województwie pomorskim.

W 2016 roku prowadzona była ścisła współpraca z samorządem województwa w związku z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Samorząd Województwa podpisał z Funduszem porozumienie w zakresie wdrażania RPO WP 2014-2020. W ślad za tym porozumieniem podjęta została współpraca w zakresie doradztwa w przygotowaniu projektów wpisujących się w oś priorytetową 10 Energia i 11 Środowisko. Pracownicy Funduszu, poprzez indywidualne konsultacje, wspierali merytorycznie instytucje publiczne, stowarzyszenia oraz przedsiębiorców przygotowujących się do założenia wniosków ze środków RPO WP 2014-2020. Jednocześnie eksperci WFOŚiGW w Gdańsku brali udział w ocenie wykonalności oraz strategicznej wniosków złożonych w naborach dla osi priorytetowych 10 Energia i 11 Środowisko, z wyłączeniem działania 11.4 Ochrona różnorodności biologicznej. Merytoryczne wsparcie Funduszu we wdrażaniu RPO WP 2014-2020 było finansowane ze środków pomocy technicznej tego programu operacyjnego. W ramach współpracy zorganizowane zostały również seminaria dotyczące gospodarki osadami ściekowymi – analiza i proponowane kierunki rozwoju, gospodarowania wodami opadowymi oraz skutecznych metod selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Przedstawiciele Funduszu brali również udział w posiedzeniach Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Współpraca z samorządem województwa w 2016 roku dotyczyła również konsultacji przy aktualizacji planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego.

WFOŚiGW w Gdańsku zaangażowany był w prace Zespołu Sterującego Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz Zespołu Zarządzającego Regionalnym Programem Strategicznym Ekoefektywne Pomorze. W oparciu o zapisy wynikające z RPS Ekoefektywne Pomorze Fundusz koordynuje działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej, upowszechniania wykorzystania OZE oraz poszanowania energii. W 2016 roku działania ukierunkowane były na współpracę z przyszłymi beneficjentami środków UE, w tym w ramach RPO WP 2014-2020. Rozwijana współpraca z partnerami, podejmowane działania i inicjatywy miały przede wszystkim wymiar praktyczny, zorganizowano między innymi seminaria i szkolenia tematyczne skierowane do samorządów w tematyce związanej z obszarem efektywności energetycznej i OZE.

Fundusz, już po raz szósty, zaangażowany był w inicjatywę Pomorskich Dni Energii 2016 skupiających się na promocji efektywnego, zrównoważonego i świadomego korzystania z energii. Jednym z wydarzeń były zorganizowane w siedzibie Funduszu „Dni otwarte”. Pracownicy przygotowali szereg atrakcji dla mieszkańców Pomorza zainteresowanych wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii.

W roku 2016 WFOŚiGW w Gdańsku kontynuował spotkania konsultacyjne w tematyce związanej z poprawą efektywności energetycznej w regionie. Podczas spotkań analizowano możliwości równoważenia wytwarzania energii elektrycznej poprzez wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii, w szczególności energetyki rozproszonej.

Dużą rolę w rozpowszechnianiu wiedzy wśród samorządów w tematyce efektywności energetycznej pełnili Doradcy energetyczni. W 2016 roku działalność tego Zespołu skoncentrowana była na doradztwie związanym z planami gospodarki niskoemisyjnej oraz audytami energetycznymi dla obiektów komunalnych. Dokumenty te były szczegółowo weryfikowane przez pracowników Funduszu.

W ramach współpracy ze Związkiem Gmin Pomorskich oraz Gdańską Fundacją Wody w 2016 roku zorganizowane zostało szkolenie w tematyce dotyczącej optymalizacji rozwiązań gospodarki ściekowej dla obszarów poza aglomeracjami. Głównym celem szkolenia było zainteresowanie władz samorządów lokalnych województwa pomorskiego sposobami, jak efektywnie prowadzić gospodarkę ściekową i osadową. Podczas szkolenia samorzady miały możliwość poznania najnowszych rozwiązań stosowanych na małych oczyszczalniach ścieków.

Kolejnym seminarium jakie odbyło się w 2016 roku, było spotkanie pod hasłem „Zatrzymaj wodę w miejscu jej wystąpienia”, podczas którego omówiono problemy zagospodarowania wód opadowych, aspekty prawne i rozwiązania techniczne oraz możliwości finansowania zadań związanych z zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych. Wśród tematów wygłoszonych prelekcji znalazły się m.in. zagadnienia związane z retencją, zmianami w Prawie Wodnym, budową świadomości i edukacją mieszkańców dla zrozumienia problemu gospodarki wodnej czy systemowego podejścia do zagospodarowania wód deszczowych.

W 2016 roku aktywność Funduszu związana była również z tematyką dotyczącą racjonalnej gospodarki odpadami. Wspólnie z Samorządem Województwa zorganizowane zostało seminarium pn. „Skuteczne metody selektywnego zbierania odpadów komunalnych – doświadczenia polskie i zagraniczne oraz źródła finansowania”. Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach współpracy tych dwóch instytucji dotyczącej wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Ideą seminarium było upowszechnienie wiedzy w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem efektywnych metod selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Podczas seminarium przedstawione zostały cele i wyzwania w zakresie selektywnego zbierania odpadów.

10.3 Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkimi funduszami

Narodowy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej stanowią system finansowania ochrony środowiska i tworzą sieć swoistych „centrów kompetencji” w Polsce. Wartością Funduszy jest wyspecjalizowana kadra służąca beneficjentom wiedzą i doświadczeniem, aby mogli oni lepiej i efektywniej realizować wysokiej jakości przedsięwzięcia na rzecz poprawy stanu środowiska i zrównoważonego gospodarowania jego zasobami.

W 2016 roku Fundusz kontynuował współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska gospodarki wodnej m.in. w zakresie:

- identyfikowania potrzeb w regionie w zakresie realizacji celów środowiskowych,
- współfinansowania przedsięwzięć z udziałem zagranicznych środków pomocowych,
- wymiany wiedzy w zakresie tematyki związanej z efektywnością energetyczną, adaptacją do zmian klimatu, gospodarowaniem odpadami, gospodarką wodną, ochroną bioróżnorodności oraz edukacją ekologiczną,

- wymiany informacji o złożonych wnioskach z terenu województwa pomorskiego oraz zawartych umowach,
- udziału we wcześniej uruchomionych Programach Priorytetowych NFOŚiGW,

10.3.1 Wspólna strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku

Wspólna Strategia działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy uchwalana jest przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tą strategią. Konieczność ta wynika bezpośrednio z art. 400h ust. 2 ustawy POŚ. Wspólna Strategia od momentu jej uchwalenia stanowi podstawę tworzenia wynikających z niej strategii działania poszczególnych Funduszy: Narodowego Funduszu (art. 400h ust. 2 pkt. 3 ustawy POŚ) oraz wojewódzkich funduszy (art. 400h ust. 4 pkt 1 ustawy POŚ).

Wspólna Strategia ma do spełnienia dwa istotne zadania:

- stworzyć wspólną podstawę, z której będą wynikały strategie działania poszczególnych Funduszy,
- zbudować spójny system Funduszy poprzez określenie obszaru współpracy i wzajemnego oddziaływania Funduszy, który wykracza poza ich odrębne strategie.

Przedstawiciel Funduszu, jako członek grupy roboczej, brał udział w opracowaniu „Wspólnej Strategii działania NFOŚiGW i WFOŚiGW na lata 2017-2020”, która została przyjęta przez Radę Nadzorczą NFOŚiGW w dniu 16 czerwca 2016 roku.

10.3.2 Współpraca przy realizacji Programów Priorytetowych NFOŚiGW

W 2016 roku Fundusz kontynuował dotychczasową współpracę z NFOŚiGW w zakresie następujących Programów Priorytetowych:

- „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”. Część 1) Program pilotażowy KAWKA”,
- „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”,
- „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne - część 2) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”,
- „SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”,
- „Współfinansowanie poprzez wfośigw przedsięwzięć inwestycyjnych, które uzyskały wsparcie ze środków UE”,
- „SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW Część 2 REGION”,
- „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii. Część 4) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”

W związku z zawartym w dniu 4 września 2013 roku Porozumieniem WFOŚiGW w Gdańsku realizował zadania powierzone przez NFOŚiGW w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji. Do podstawowych obowiązków Funduszu należało wykonywanie czynności składających się na kontrolę wykorzystania przez beneficjenta środków pochodzących z Umów sprzedaży jednostek przyznanej AAU (kontrola realizacji oraz trwałości przedsięwzięć).

10.3.3 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkalnictwa oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

W dniu 28 kwietnia 2016 roku Fundusz zawarł z NFOŚiGW umowę partnerską w sprawie współpracy w zakresie realizacji projektu pn. *Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkalnictwa oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE*. Jest to projekt systemowy, wypracowany w ramach współpracy z Ministerstwem Energii, Ministerstwem Rozwoju, NFOŚiGW, 15 wfośigw oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego.

Głównym celem projektu jest wsparcie projektów przyczyniających się do realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego (20/20/20), a wśród celów szczegółowych wymienić należy:

- Zwiększenie świadomości w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej;
- Wsparcie gmin w przygotowaniu i wdrażaniu PGN/SEAP;
- Wsparcie w przygotowaniu i wdrażaniu inwestycji w zakresie efektywności energetycznej (EE) i OZE.

W ramach Projektu realizowane są m.in. następujące działania:

- usługi doradcze – działania doradcze związane m.in. z przygotowaniem, monitorowaniem i weryfikacją Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz wspieraniem inwestycji w zakresie efektywności energetycznej, OZE oraz związane z poprawą jakości powietrza,
- informacja, promocja projektu;
- monitorowanie i kontrola realizacji celów Projektu.

Zespół Doradców w 2016 roku udzielił ponad 800 konsultacji i porad głównie samorządom gminnym, jak również przedsiębiorcom i wspólnotom mieszkaniowym oraz mieszkańcom. Zespół Doradców ocenił łącznie 89 Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.

W 2016 roku doradcy zorganizowali w większości gmin spotkania robocze, podczas których omówiono planowane działania i inwestycje w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz zastosowania odnawialnych źródeł energii.

Zarząd Funduszu uczestniczył w spotkaniach samorządowych na szczeblu powiatów, podczas których prezentowane były możliwe formy współpracy w ramach „*Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkalnictwa oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE*”.

Ponadto, Zespół Doradców Energetycznych:

- weryfikował audyty energetyczne budynków użyteczności publicznej,
- zaangażowany był w organizację Pomorskich Dni Energii,
- promował Projekt na konferencjach oraz szkoleniach skierowanych do przedstawicieli gmin, przedsiębiorców oraz zarządów nieruchomości, oraz
- udzielał licznych konsultacji telefonicznych i prowadził szkolenia dotyczące możliwości finansowania zadań z zakresu OZE, EE, Porozumienia Burmistrzów oraz programów priorytetowych NFOŚiGW.

W związku z pełnioną przez Fundusz funkcją Terytorialnego Koordynatora Porozumienia Burmistrzów¹ propagowano ideę Porozumienia oraz zachęcano gminy do przystąpienia do Porozumienia. Tradycyjnie w trakcie Pomorskich Dni Energii wiele uwagi poświęcono realizacji celów Porozumienia Burmistrzów.

10.4 Tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Doradztwo środowiskowe i energetyczne

Nowym zakresem działalności Funduszu, wynikającym z zapisów art. 400b ust. 2a znowelizowanej w 2014 r. ustawy POŚ, jest tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz podmiotami mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowelizacja ustawy POŚ umożliwiła Funduszowi formalne rozszerzenie dotychczasowej działalności o inne działania pozafinansowe, w szczególności o doradztwo i wsparcie merytoryczne dla beneficjentów ułatwiające im pozyskanie środków finansowych, przygotowanie projektów i sprawną realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Działania te dotyczą m.in. pomocy merytorycznej dla beneficjentów w ramach przygotowania przedsięwzięć dla nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020., w szczególności w zakresie osi dotyczącej ochrony środowiska Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

W celu zapewnienia ww. doradztwa, w ramach struktury organizacyjnej Funduszu utworzony został Zespół ds. Doradców Środowiskowych, którego zadaniem jest wsparcie wnioskodawców w zakresie kompleksowej analizy problemów środowiskowych z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju i lokalnych uwarunkowań oraz przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Zgodnie z zawartym Porozumieniem udział Funduszu we wdrażaniu PO IIS 2014-2020 przewiduje realizację następujących działań:

- przygotowanie i przeprowadzanie warsztatów dla wnioskodawców,
- wsparcie wnioskodawców w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie,
- przeprowadzanie kontroli na miejscu realizacji projektów.

Usługi doradcze są realizowane w formie szkoleń i spotkań informacyjnych oraz konsultacji i porad w kontaktach bezpośrednich z przedstawicielami samorządów lokalnych, organizacji branżowych, ośrodków naukowych, przedsiębiorców oraz odbiorców indywidualnych. W związku z planowanymi w 2016r. naborami konkursowymi dla działań Osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu w 2015r przeprowadzono szereg spotkań z potencjalnymi beneficjentami Programu.

W ramach nowego obszaru działalności, Fundusz uczestniczy w projekcie systemowym pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkalnictwa oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”.

Udział Funduszu w przygotowaniu i wdrażaniu projektów środowiskowych

Fundusz brał udział w przygotowaniu projektów, których celem jest m.in. podniesienie świadomości i rozwój oferty edukacji ekologicznej, ochrona gatunków zagrożonych i promocja różnorodności biologicznej. Ww. projekty zostały zgłoszone do dofinansowania i podlegały ocenie

¹ Inicjatywa Porozumienia Burmistrzów powstała w celu wsparcia europejskich gmin i miast w ich staraniach w osiągnięciu celu unijnego 20/20/20 poprzez umożliwienie im dostępu do najlepszych praktyk, szkoleń, warsztatów, seminariów i wsparcia merytorycznego.

w ramach naboru wniosków o dofinansowanie dla Działania 11.4. Ochrona różnorodności biologicznej RPO WP 2014-2020 (konkurs nr RPPM.11.04.00 – IZ-01-22 – 001/15).

Zestawienie projektów, realizowanych przez WFOŚ lub przy jego udziale, które uzyskały dofinansowanie ze środków RPO WP 2014-2020 przedstawiono w tabeli nr 12.

tabela nr 15

l.p.	tytuł projektu	nr umowy RPO WP 2014-2020	partner wiodący	wartość projektu [PLN]	dofinansowanie UE [PLN]
1	Ochrona bioróżnorodności rezerwatów przyrody Pomorza	RPPM.11.04.00-22-0012/15-00	WFOŚiGW w Gdańsku	2 830 973,41	1 875 666,30
2	Kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz zrównoważonego rozwoju Pomorza	RPPM.11.04.00-22-0008/15-00	WFOŚiGW w Gdańsku	3 548 500,00	2 483 950,00
3	Centrum edukacji ekologicznej - warsztaty praktycznej ekologii	RPPM.11.04.00-22-0007/15-00	Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa	1 685 500,00	1 176 770,00
4	Zrównoważona turystyka i ekstensywne rolnictwo dla Rezerwatu Przyrody Beka	RPPM.11.04.00-22-0019/15-00	Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego	3 841 950,00	2 689 365,00
5	Przyjaciele Bałtyckiej Przyrody – kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz zachowania i zrównoważonego użytkowania przyrodniczych walorów Pomorza	RPPM.11.04.00-22-0018/15-00	Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego	2 097 610,00	1 423 975,00
6	Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Kępice	RPPM.11.04.00-22-0003/15-00	Gmina Kępice	2 929 146,00	2 050 402,20
7	Edukacja dla przyrody	Decyzja nr RPPM.11.04.00-22-0042/15-00	Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych	9 013 672,07	6 306 350,45
8	Stworzenie EkoParku Uniwersytetu Gdańskiego – ochrona gatunków zagrożonych i promocja różnorodności biologicznej poprzez rewitalizację terenów podziałkowych znajdujących się na terenie miasta Gdańsk	RPPM.11.04.00-22-0036/15-00	Uniwersytet Gdański	3 393 531,41	2 356 522,58

10.5 Działalność informacyjna

W 2016 roku Fundusz realizował szereg działań mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach finansowania przedsięwzięć, zarówno ze środków Funduszu, jak i z innych źródeł. W tym celu:

- aktualizowano na bieżąco stronę internetową Funduszu. Na stronie umieszczano wszystkie informacje dotyczące możliwości uzyskania dofinansowania, w tym dokumenty takie jak: *Zasady udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Gdańsku*, *Lista przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Gdańsku na rok 2016*”, *Strategia działania WFOŚiGW w Gdańsku na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*, wzory wniosków i wymaganych do nich załączników oraz informacje o innych instytucjach finansujących przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska,
- prowadzono profil Funduszu na portalu społecznościowym Facebook, który wg danych na dzień 28.12.2016 r. ma całkowitą liczbę polubień 1395 i ponad 4040 odbiorców,
- kontynuowano wysyłanie newslettera na temat bieżącej działalności Funduszu oraz przygotowywano informacje do ogólnopolskiego newslettera tworzonego przez 16 wfośigw,
- nawiązano współpracę ze stacjami radiowymi (Radio Gdańsk, Radio Plus) poprzez informowanie o działalności Funduszu w audycjach poświęconych ochronie środowiska oraz udział w

promocyjnych konkursach noworocznych, w których nagrodą były kalendarze WFOŚiGW w Gdańsku,

- udzielano wywiadów dla Radia Gdańsk i regionalnej telewizji internetowej (Polnocna.tv),
 - prowadzono pomoc doradczą i informacyjną dotyczącą ogłoszonych konkursów, przygotowania przedsięwzięć, zakresu i źródeł ich finansowania oraz technicznych aspektów przygotowania inwestycji, w tym zorganizowano spotkania dla wnioskodawców konkursów na zadania związane z ochroną przyrody i edukacją ekologiczną. Dodatkowo przeprowadzono szkolenia i spotkania dla wnioskodawców POliŚ na lata 2014-2020,
 - wspierano nawiązywanie kontaktów, partnerstwa wymiany informacji dla lepszej realizacji projektów. Uczestniczono w wydarzeniach organizowanych przez beneficjentów i inne podmioty współpracujące z WFOŚiGW w Gdańsku (np. Akcja „Bioróżnorodność. Poznaj, aby zachować” organizowana przez Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku)
 - publikowano artykuły edukacyjne i promocyjne w prasie o zasięgu lokalnym (np. Pomorskie Magazyn Samorządu Województwa Pomorskiego; Gazeta Wyborcza, Dziennik Bałtycki, Eko i My)
 - przedstawiciele Funduszu brali udział w seminariach i konferencjach dotyczących ochrony środowiska, na których między innymi prezentowano możliwości finansowania przedsięwzięć ze środków WFOŚiGW w Gdańsku, jak również ze środków UE. Niejednokrotnie występowali w roli prelegentów (seminaria i konferencje, kongres SmartMetropolia Ekoforum)
 - prowadzono działania informacyjno-promocyjne, wynikające z obowiązków beneficjenta środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz w Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.
 - kontynuowano działania jako regionalne centrum kompetencji, w ramach którego świadczone doradztwo z zakresu projektów środowiskowych i energetycznych, skierowane do jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i osób fizycznych.
- **Mające zastosowanie wymagania prawne dotyczące środowiska**

10.6 Najistotniejsze wymagania prawne i inne dotyczące pośrednich aspektów środowiskowych

Prawne podstawy działalności Funduszu wyznacza przede wszystkim ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Dodatkowo w zakresie ochrony i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi istotę jest wypełnianie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej² oraz Traktatu Akcesyjnego w zakresie zgodności z Dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych³.

Działania Funduszu w dziedzinie ochrony atmosfery oraz ochrona przed hałasem wpisują się w realizację międzynarodowych, krajowych oraz regionalnych polityk i zobowiązań wynikających z aktów prawnych i dokumentów programowych. Do najważniejszych z zakresu ochrony powietrza należy obecnie Dyrektywa CAFE⁴. W kontekście odnawialnych źródeł energii kluczowym jest uchwalony w 2007r. pakiet klimatyczny – energetyczny zobowiązujący państwa członkowskie do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych – dla Polski wyznaczone minimum to 15% w 2020r (w porównaniu z 2005r).

Głównymi aktami prawnymi związanymi z gospodarką odpadami są Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach oraz Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku

² Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnego działania w dziedzinie polityki wodnej

³ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy

w gminach. Ochronę różnorodności biologicznej uregulowano przede wszystkim w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

tabela nr 16

Wykaz ustaw dotyczących pośrednich aspektów środowiskowych

L.p.	Ustawa	Publikator
1	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska	(t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 519)
2	Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r.	(t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 1870 z późn. zm.)
3	Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne	(t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 469 z późn. zm.)
4	Ustawa o z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej	(t. j. Dz.U. z 2016r., poz. 1808 z późn. zm.)
5	Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane	(t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 290 z późn. zm.)
6	Ustawa z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii	(Dz.U. z 2015r., poz. 478 z późn. zm.)
7	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne	(t.j. Dz.U.2017r., poz. 220 z późn. zm.)
8	Ustawa o z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach	(t. j. Dz. U. 2016 poz. 1987 z późn. zm.)
9	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	(t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 2134 z późn.zm.)
10	Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	(t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 250 z późn. zm.).

Wskazane ustawy obowiązują wraz właściwymi dokumentami wykonawczymi (rozporządzeniami, wytycznymi, itp.), w szczególności z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010r., nr 226, poz.1479).

10.7 Najistotniejsze wymagania prawne dotyczące bezpośrednich aspektów środowiskowych

Funkcjonowanie Biura Funduszu w niewielkim stopniu oddziałuje na środowisko. Do najważniejszych obowiązków regulowanych przepisami prawa. należą:

- prowadzenie ewidencji odpadów oraz sporządzanie i przekazywania Marszałkowi Województwa zbiorczych rocznych zestawień dotyczących odpadów, w terminie do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach
- ewidencjonowanie i sporządzanie wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za dany rok kalendarzowy i przekazywanie go Marszałkowi Województwa, w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Informacje składane są zgodnie z wymaganymi terminami i wymaganiami prawnymi. WFOŚiGW w Gdańsku nie wnosi opłat z tytułu korzystania ze środowiska.

Dodatkowo, Fundusz zidentyfikował obowiązek w zakresie sporządzenia i wprowadzenia do Krajowej bazy, w terminie do końca lutego każdego roku, raportu zawierającego m.in. wielkości emisji z eksploatowanych samochodów służbowych, zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (t.j. Dz. U. 2017 poz. 286).

- **Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego**

Przedstawicielem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawach systemu EMAS jest:

Agnieszka Wojtach

tel. 58 743 18 52

e-mail: agnieszka.wojtach@wfos.gdansk.pl

- **Oświadczenie Weryfikatora Środowiskowego**